

METODICKÉ USMERNENIE

Ministerstva životného prostredia SR k aplikácii nariadenia vlády SR č. 296/2005 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na kvalitu a kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a osobitných vôd

Úvod

Metodické usmernenie slúži ako podklad pre orgány štátnej vodnej správy, ktoré vydávajú povolenia podľa § 21 vodného zákona na vypúšťanie odpadových vôd a osobitných vôd do povrchových vôd alebo do podzemných vôd. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky ustanovuje týmto metodickým usmernením postup orgánov štátnej vodnej správy pri určovaní podmienok a ustanovovaní prípustných hodnôt vypúšťaného znečistenia podľa nariadenia vlády.

Prvá časť metodického usmernenia obsahuje komentár k jednotlivým ustanoveniam nariadenia vlády.

Druhá časť predmetného materiálu obsahuje vlastné metodické usmernenie pre postup orgánov štátnej vodnej správy pri aplikácii nariadenia vlády v praxi. V príslušných prílohách sú uvedené odporúčané formuláre, prípadne podrobnejšie rozpracované komplikovanejšie situácie a postupy, ktoré sa v procese uplatňovania nariadenia vlády môžu vyskytnúť. V prílohe č. 10 je uvedené vyhodnotenie pripomienok a podrobne rozpísané dôvody pre neakceptovanie niektorých pripomienok, ktoré boli predložené vo fáze prípravy metodického usmernenia. Uvedenú prílohu považujeme za významný zdroj informácií pre užívateľov metodického usmernenia.

I. časť

Komentár k ustanoveniam nariadenia vlády

K § 1

Ustanovenie definuje predmet úpravy Nariadenia vlády SR č. 296/2005 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na kvalitu a kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a osobitných vôd (ďalej len „nariadenie vlády“) v súlade so splnomocňovacími ustanoveniami § 81 ods. 1 písm. a), c) a d) zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov, (ďalej len „vodný zákon“) cieľom ktorej je zabezpečenie ochrany pre trvalo udržateľné využívanie vôd prostredníctvom riadenej (kontrolovanej) regulácie vypúšťaného znečistenia transportovaného odpadovými vodami a osobitnými vodami do povrchových vôd a do podzemných vôd aplikáciou emisno – imisného princípu.

K tomuto účelu slúži ustanovenie požiadaviek na kvalitu povrchovej vody, kvalitatívnych cieľov povrchovej vody pre vybrané spôsoby používania, ktoré nemajú byť ohrozené

vplyvom vypúšťaného znečistenia vrátane ich monitorovania na strane jednej a na druhej strane ustanovenie limitných hodnôt ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a osobitných vôd vypúšťaných do povrchových vôd alebo do podzemných vôd, osobitne pre ich vypúšťanie v citlivých oblastiach, limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia priemyselných odpadových vôd, obsahujúcich škodlivé látky ako aj obzvlášť škodlivé látky, vypúšťaných do povrchových vôd a požiadavky na vypúšťanie odpadových vôd z odl'ahčovacích objektov a vôd z povrchového odtoku.

K § 2

Ustanovenie určuje požiadavky na kvalitu povrchovej vody a kvalitatívne ciele povrchovej vody, t.j. ustanovuje hodnoty imisných limitov, ktoré zohľadňuje orgán štátnej vodnej správy pri vydávaní povolenia vo vzťahu k charakteru znečistenia vypúšťaných odpadových vôd alebo osobitných vôd a k charakteru a potrebe ochrany kvality vôd, resp. stavu recipientu. Pri zohľadňovaní požiadaviek na kvalitu a kvalitatívnych cieľov vôd orgán štátnej vodnej správy postupuje v súlade s integrovaným prístupom k manažmentu kvality vôd, t.j. zohľadňuje potrebu znižovania znečistenia zo všetkých zdrojov znečistenia (bodových aj difúzných) v rámci povodia, resp. v rámci daného vodného útvaru.

Pri povoľovaní vypúšťania odpadových vôd je potrebné zohľadňovať princíp, že ak sa pre jeden recipient v časti ovplyvnenej daným vypúšťaním musí zohľadňovať viacero kritérií (nakoľko je využívaný na rôzne účely), platia najprísnejšie požiadavky, ktoré zabezpečujú jeho využívanie všetkými užívateľmi.

K § 2 ods. 1

Príloha č. 1 k nariadeniu vlády uvádza všeobecné požiadavky na kvalitu povrchových vôd, ktoré slúžia ako výhľadový kvalitatívny cieľ, ktorý sa má vo vodách dosiahnuť. Zároveň sa berie do úvahy súčasný stav poznania a ekonomicky a sociálne udržateľné možnosti technických riešení.

Ukazovatele a koncentračné hodnoty pre povrchové vody uvedené v prílohe č. 1 k nariadeniu vlády sú definované ako výhľadový stav kvality povrchových vôd a je potrebné ich zohľadňovať v súlade s koncepciou politiky vodného hospodárstva tak, aby bol tento postupne dosiahnutý. Tento výhľadový stav nie je definitívny a bude podliehať ďalšiemu vývoju v súlade s potrebou definovania chemického stavu vôd pre jednotlivé typy vodných útvarov na európskej a národnej úrovni. Z porovnania rozhodujúcich ukazovateľov vyplýva, že kvalita vody uvedená v tejto prílohe sa nachádza prevažne v III. triede kvality podľa STN 75 7221 "Klasifikácia kvality povrchových vôd", čo by malo garantovať, že všetky povrchové vody v SR budú výhľadovo v kategórii čisté aj v úsekoch ovplyvňovaných vypúšťaným znečistením.

Keďže hodnoty znečistenia povrchových vôd v prílohách č. 1 a 2 k nariadeniu vlády sa udávajú pri Q_{355} alebo pri najnižšom zaručenom prietoku, pri normálnych stavoch sa predpokladá určitá rezerva, kedy orgán štátnej vodnej správy môže pri povoľovaní zvažovať výslednú prípustnú koncentračnú hodnotu pre daný ukazovateľ znečistenia povolenú rozhodnutím v rozmedzí hodnoty vypočítanej zmiešavacou rovnicou a limitnej hodnoty určenej prílohou č. 3 k nariadeniu vlády. V tomto procese berie orgán štátnej vodnej správy do úvahy samočistiacu schopnosť recipienta a skutočný vplyv a dopad vypúšťaní na stav vôd a s nimi súvisiacich ekosystémov za uplynulé obdobie, prípustné varírovanie v kvalite vypúšťaných odpadových vôd vychádzajúc zo stanovenej pravdepodobnosti neprekročenia

prípustnej hodnoty a prehodnocuje príspevok zdrojov nad posudzovaným profilom k celkovej výslednej kvalite vôd v posudzovanom profile.

V prípade nedostatku údajov reprezentujúcich difúzne resp. iné znečistenie sa vykoná odborný technický odhad množstva znečistenia z týchto zdrojov a do budúcnosti sa v prípade potreby zabezpečí výkon monitoringu. Výsledná kvalita vôd v povodí bude výsledkom integrovaného prístupu k manažmentu všetkých zdrojov znečistenia v rámci povodia, resp. v rámci vodného útvaru. Takýto prístup je nevyhnutný, keďže je podľa § 16 vodného zákona potrebné zabezpečiť do roku 2015 realizáciu opatrení zabezpečujúcich dobrý stav vôd. Pri povrchových vodách sa jedná v súlade s požiadavkami § 3 ods. 1 a 2 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 224/2005 Z. z. o dosiahnutie dobrého ekologického stavu a dobrého chemického stavu.

Stav povrchových vôd sa monitoruje a hodnotí na základe ustanovení vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 221/2005 Z. z. a vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 224/2005 Z. z. Správu oblastí povodí zabezpečuje podľa § 11 ods.4, § 48 a § 59 vodného zákona Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky prostredníctvom poverených osôb, ktorými sú na základe ustanovení vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 221/2005 Z. z. ustanovené nasledujúce rezortné organizácie SHMÚ, VÚVH, ŠGÚDŠ a SVP, š. p. Banská Štiavnica - správca vodohospodársky významných tokov.

Pri odberoch povrchových vôd a hodnotení kvality vôd je potrebné postupovať v súlade s relevantnými platnými STN.

K § 2 ods. 2

Ukazovatele a ich koncentračné hodnoty v prílohe č. 2 k nariadeniu vlády sa týkajú povrchových vôd určených na odber vody pre pitnú vodu, povrchových vôd určených na závlahy a povrchových vôd vhodných pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb. Toto ustanovenie definuje kvalitatívne ciele povrchových vôd podľa účelu ich využitia.

Vody určené na odber pre pitné účely (vodárenské toky) sú rozdelené do 3 kategórií (A1, A2, A3) podľa náročnosti technológie používanej na úpravu vody. Čím jednoduchšia technológia sa využíva pre úpravu vody, tým vyšší stupeň ochrany si vyžaduje recipient, z ktorého je surová voda odoberaná. Povrchové vody vhodné pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb sa delia na vody lososovitých rýb a vody kaprovitých rýb. Vyššiu mieru ochrany si vyžadujú vody lososovitých rýb. Použitý systém klasifikácie vychádza z transpozície príslušných smerníc EU do našej právnej úpravy, pričom každá kategória vôd má stanovené dve limitné hodnoty - hodnota „OH“ je odporúčaná hodnota vyjadrujúca smernú (výhl'adovú) hodnotu, ktorú je potrebné zohľadňovať vo výhl'ade k roku 2015. Hodnota „MH“ je medzná hodnota vyjadrujúca limitnú koncentračnú hodnotu, ktorá nesmie byť prekročená v dôsledku vypúšťania odpadových vôd alebo iným vnášaním znečistenia do vôd.

Vody určené na závlahy sú v tejto prílohe definované len hodnotami "MH", ktoré korešpondujú s STN 757143 a charakterizujú vodu vhodnú pre závlahy.

Medzné hodnoty (MH) predstavujú hodnoty koncentrácií ukazovateľov kvality vôd v recipiente, ktoré nesmú byť pri normálnej prevádzke kanalizačných zariadení prekročené vypúšťaniami odpadovými vodami alebo osobitnými vodami alebo inými zdrojmi znečistenia. Medzné hodnoty, po vyhodnotení ich súčasného ovplyvnenia relevantným zdrojom znečistenia pre ktorý sa vydáva rozhodnutie, musia byť využívané ako imisný limit pri

aplikácii emisno – imisného princípu pri povoľovaní prípustného množstva znečistenia do recipientu. Odporúčané hodnoty (OH) nemusia byť striktné využívané ako imisný limit pri aplikácii emisno – imisného princípu pri povoľovaní prípustného množstva znečistenia do recipientu, ale musia slúžiť pri rozhodovaní povoľovania prípustného vypúšťaného množstva ako výhľadový cieľ.

Medzné koncentračné hodnoty kvalitatívnych ukazovateľov povrchových vôd (MH) sú pri rozhodovaní orgánu štátnej vodnej správy záväzné. Odporúčané koncentračné hodnoty kvalitatívnych ukazovateľov povrchových vôd (OH) sú pri rozhodovaní orgánu štátnej vodnej správy orientačné z hľadiska cieleného nasmerovania potrebných opatrení.

Obidve hodnoty sa zohľadňujú pri aplikácii prístupu integrovaného manažmentu povodia tak, aby do roku 2015 boli realizované náležité opatrenia aj pre čistenie odpadových vôd (aj pre redukcii z ostatných zdrojov znečistenia v rámci vodného útvaru) takým spôsobom, aby ich vypúšťanie nebolo rizikovým faktorom nedosiahnutia dobrého stavu vôd.

Ak orgán štátnej vodnej správy pri povoľovaní vypúšťania odpadových vôd aplikuje nižšiu koncentračnú hodnotu ako je hodnota MH, písomne odôvodní v rozhodnutí tieto sprísnené požiadavky.

K § 2 ods. 3

Ustanovenie definuje, pri akých prietokoch musí byť zabezpečené dodržanie kvalitatívnych požiadaviek a kvalitatívnych cieľov povrchových vôd ustanovených v prílohách č. 1 a 2. Malo by eliminovať možnosť preťaženia samočistiacej schopnosti toku aj pri malých prietokoch, kedy by mohlo viesť vypúšťanie znečistenia, jeho vnesenie z difúzných zdrojov a starých záťaží resp. atmosférickej depozície k zhoršeniu celkového stavu vodného a krajinného ekosystému, resp. k znemožneniu uspokojovania potrieb jeho ostatných užívateľov. Takýto prístup predpokladá, že ak sa zabezpečí požadovaná kvalita vôd pri nízkych vodných stavoch, bude zabezpečená aj pri priemerných a charakteristických prietokoch.

K § 3

V ustanoveniach tohoto paragrafu sa uvádza, z ktorých ukazovateľov znečistenia a ich limitných hodnôt sa vychádza pri povoľovaní vypúšťania odpadových vôd a osobitných vôd. Definuje limitné hodnoty znečistenia pre komunálne odpadové vody a splaškové odpadové vody vypúšťané do povrchových vôd, do podzemných vôd a pre priemyselné odpadové vody a osobitné vody vypúšťané do povrchových vôd. Ustanovuje spôsob posudzovania súladu vypúšťania s povolením.

Pri regulácii vypúšťaného znečistenia sa vyžaduje plánovitý a integrovaný prístup k všetkým zdrojom podieľajúcim sa na vypúšťaní a vnášaní znečistenia do vôd.

Limitné hodnoty znečistenia uvedené v prílohe č.3 k nariadeniu vlády sú záväzné a orgán štátnej vodnej správy môže pre vypúšťanie odpadových vôd alebo osobitných vôd určiť v rozhodnutí prípustné hodnoty znečistenia, ktoré sú rovnaké alebo nižšie ako ustanovuje príloha č. 3.

Ukladá sa povinnosť vydať povolenie pre každý výust a následne ho monitorovať, čím by sa malo zamedziť akémukoľvek nekontrolovanému vypúšťaniu odpadových vôd a osobitných vôd.

Pri komunálnych zdrojoch znečistenia je potrebné zohľadňovať ustanovenia § 36 ods. 3 vodného zákona o dohodnutých prechodných obdobiach v prístupovej zmluve Slovenskej republiky k EÚ, t.j. pri vypúšťaní komunálnych odpadových vôd do povrchových vôd z aglomerácií nad 10 000 EO je potrebné dosiahnuť súlad s prílohou č. 3 k nariadeniu vlády najneskôr ako 31. decembra 2010, pri vypúšťaní komunálnych odpadových vôd z aglomerácií od 2 000 do 10 000 EO najneskôr do 31. decembra 2015. Po uplynutí týchto prechodných období sú výnimky oproti požiadavkám ustanoveným týmto nariadením možné len v súlade s § 36 ods.9 vodného zákona.

Orgán štátnej vodnej správy v súlade s § 21 ods. 4 vodného zákona môže vydať povolenie na vypúšťanie odpadových vôd do povrchových vôd najviac na 10 rokov, ak odpadové vody obsahujú obzvlášť škodlivé látky najviac na 4 roky. Pri vypúšťaní odpadových vôd do podzemných vôd je maximálna doba platnosti povolenia 4 roky. Ak sa podmienky, za ktorých bolo povolenie vydané, nezmenia, môže orgán štátnej vodnej správy podľa § 21ods. 5 vodného zákona jeho platnosť predĺžiť.

K § 3 ods. 1 a 4

Pri vydávaní povolení sa postupuje v súlade s ustanoveniami tretej časti vodného zákona o vodnom plánovaní a s príslušnými vykonávacími predpismi – najmä vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č.221/2005 Z. z. a vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č.224/2005 Z. z. V rámci vodného plánovania sa podľa § 12 vodného zákona vypracovávajú plány manažmentu povodí a Vodný plán Slovenska, ich súčasťou sú programy opatrení na dosiahnutie environmentálnych cieľov. Podľa § 16 ods. 1 vodného zákona environmentálne ciele určené na dosiahnutie dobrého stavu vôd sa musia zabezpečiť do konca roku 2015 pomocou plnenia programov opatrení. Podľa § 80 ods. 4 vodného zákona sú orgány štátnej vodnej správy povinné pri rozhodovaní vychádzať z vodných plánov vydaných podľa doterajších právnych predpisov až do doby schválenia nových vodných plánov.

Plány manažmentu povodí majú byť podľa § 13 ods. 3 písm. e) vodného zákona schválené do konca roku 2009. Podľa § 15 ods. 4 vodného zákona programy opatrení, ktoré sú súčasťou plánov manažmentu povodí alebo Vodného plánu Slovenska, je potrebné realizovať do 3 rokov od schválenia plánu manažmentu povodí alebo Vodného plánu Slovenska.

V súvislosti s diametrálne odlišnými požiadavkami na vypúšťania odpadových vôd v súčasnosti (transpozícia európskej právnej úpravy a dohodnuté prechodné obdobia v prístupovej zmluve SR a EÚ) nie je možné čakať na odsúhlasenie nových vodných plánov a zatiaľ postupovať len podľa vodných plánov, vypracovaných v minulosti v súlade s predchádzajúcou právnou úpravou. Tieto samozrejme môžu tvoriť základ, ktorý sa bude aktualizovať už v súčasnosti vypracovanými analýzami skutkového stavu, návrhmi požadovaného cieľového stavu (jasne definované požiadavky pre jednotlivé sektory vodného hospodárstva platným európskym právom - transponovanými smernicami, a teda našimi už platnými právnymi predpismi a samozrejme ekonomickými analýzami, ktoré boli vypracované podľa § 13 ods. 3 písm. a) vodného zákona). Po schválení sa k týmto dokumentom pridružujú Konceptia vodohospodárskej politiky do roku 2015, Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií SR vypracovaný podľa § 36 ods. 3 písm. b)

zákona č. 442/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov a aktualizovaný Program znižovania znečisťovania vôd škodlivými látkami a obzvlášť škodlivými látkami vypracovaný na základe § 40 vodného zákona. Takýmto spôsobom je nutné postupovať z dôvodu životnosti kanalizačných stavieb, ktorá je viac ako 20 - 30 rokov. Preto pri návrhu, ktorý sa vykonáva v súčasnosti, je principiálne potrebné zohľadňovať dlhodobý výhľad.

Pri prehodnocovaní vypúšťaní v rámci povodia sa vychádza najmä z kvalitatívnych bilancií súčasného stavu a bilancie ustanovujúcej požadovaný výhľadový stav.

Ustanovené prípustné hodnoty znečistenia musia zohľadňovať možnosti v súčasnosti používaných technológií čistenia odpadových vôd a ich ekonomickú náročnosť. To znamená, podľa § 2 písm. ah) vodného zákona sa vyžaduje pri znižovaní znečistenia a aj pri zneškodňovaní odpadových vôd aplikácia najlepších dostupných techník zodpovedajúcich najúčinnnejšiemu progresívnemu stavu rozvoja činností, technológií a metód ich prevádzkovania, ktorá je ekonomicky a technicky dostupná. Táto však zároveň musí zabezpečiť vysoký stupeň ochrany zdravia ľudí a ochrany životného prostredia.

K § 3 ods. 2, 3, 5, 7 až 11, 14 a 15

V prílohe č. 3 k nariadeniu vlády sú uvedené limitné hodnoty koncentrácií ukazovateľov znečistenia, ktoré môže orgán štátnej vodnej správy povoliť na vypúšťanie splaškových alebo komunálnych odpadových vôd do povrchových vôd (časť A.1) a splaškových vôd do podzemných vôd (časť A.2). Pri zdrojoch, ktoré vypúšťajú odpadové vody alebo osobitné vody sa pri povoľovaní preferuje vypúšťanie do tečúcich povrchových vôd, nakoľko tu transformácia znečistenia prebieha rýchlejšie ako v stojatých povrchových alebo v podzemných vodách.

Podľa veľkosti zdroja znečistenia (vypúšťanie komunálnych odpadových vôd alebo splaškových odpadových vôd) sú stanovené ukazovatele a ich koncentračné hodnoty. Pri zdrojoch znečistenia (vypúšťanie komunálnych odpadových vôd alebo splaškových odpadových vôd) do 50 EO sa jedná o individuálne zdroje. Ak je v zdroji komunálnych alebo splaškových odpadových vôd produkované znečistenie v množstve viac ako 50 EO, jedná sa o aglomeráciu v zmysle § 36 ods. 2 vodného zákona.

Pojem „aglomerácia“ je definovaný predmetným ustanovením ako územne ohraničená oblasť, v ktorej je osídlenie alebo hospodárska činnosť natoľko rozvinutá, že je opodstatnené odvádzat' z nej komunálne odpadové vody stokovou sieťou verejnej kanalizácie (na základe § 36 ods. 1 vodného zákona).

Pojem aglomerácia by nemal byť zamieňaný s pojmom „obec“. V rámci aglomerácie môže byť zabezpečené odkanalizovanie „dostatočne koncentrovaných oblastí“ jednej obce alebo viacerých obcí. Rozhodnutia ako riešiť konkrétne prípady sa musia odvíjať od technických a technologických riešení, ich ekologických dopadov a celkovej ekonomickej efektívnosti (investičnej i prevádzkovej) týchto riešení.

Inými slovami, v prípade aglomerácie sa nehovorí o území odkanalizovanom 1 ČOV, ale o území, kde je dostatočne rozvinuté (koncentrované) obyvateľstvo a priemyselné aktivity pre odvádzanie odpadových vôd stokovou sieťou, resp. verejnou kanalizáciou. To znamená, z jednej aglomerácie môžu byť odpadové vody odvádzané aj viacerými stokovými systémami a následne môžu byť čistené aj na viacerých ČOV. Požiadavky na vypúšťanie odpadových vôd sa stanovujú nie na základe kapacity ČOV, ale na základe veľkosti celej aglomerácie .

Naviac, nezohľadňuje sa len súčasný stav v napojení na stokovú sieť alebo ČOV, ale výhľadový stav, ktorý je potrebné dosiahnuť, aby sa v rámci vynegociovaných prechodných období (v našom prípade r. 2010 a 2015 podľa veľkosti aglomerácie) dosiahol súlad s právnymi požiadavkami, ktorý predstavuje stav, kedy všetko znečistenie obsiahnuté v komunálnych odpadových vodách produkovaných v aglomerácii je odvádzané stokovou sieťou a čistené na požiadavky určené pre danú aglomeráciu právnou úpravou. Iná interpretácia aglomerácie nie je v súlade so zámerom smernice Rady 91/271/EHS, ktorá bola transponovaná do našej právnej úpravy vodným zákonom a nariadením vlády. Príklady riešenia odvádzania a čistenia odpadových vôd z aglomerácií sú uvedené v prílohe č. 9 k metodickému usmerneniu.

Ako bolo uvedené, pri aglomerácii je potrebné počítať s jej ďalším rozvojom (resp. zmenami v počte obyvateľov, v postupnom napájaní ďalších oblastí na verejnú kanalizáciu, zvýšení alebo znížení priemyselných aktivít a služieb), preto je potrebné pravidelne revidovať (prehodnocovať a aktualizovať) veľkosť aglomerácií (množstvo produkovaného znečistenia). Veľkosť aglomerácií SR je napočítaná a zhrnutá v Pláne rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií SR.

Veľkosť aglomerácie by sa mala revidovať podľa potreby v rámci aktualizácie programu pre implementáciu Smernice 91/271/EHS (Národný program Slovenskej republiky pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS o čistení mestských odpadových vôd v znení smernice 98/15/ES), ktorý je v zmysle článku 17 Smernice 91/271/EHS potrebné aktualizovať každé 2 roky. Zmeny by sa mali zapracovať do Plánov rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií, ktoré sa aktualizujú každých 6 rokov, v prípade, že sa jedná o zásadnú zmenu – nárast aglomerácie a prekročenie veľkostných hraníc 2000 EO, 10 000 EO, 25 000 EO alebo 100 000 EO, ktoré sú zlomové pre požiadavky na čistenie odpadových vôd, bude potrebné prehodnotiť aj vydané rozhodnutie.

Z týchto skutočností vyplynie požiadavka na intenzifikáciu alebo rozšírenie ČOV. Je potrebné zdôrazniť, že veľkosť aglomerácie, ako už bolo pojednané v predchádzajúcom komentári, nezodpovedá len prítoku na ČOV. V prípade celkového súladu aglomerácie s požiadavkami našej právnej úpravy (resp. s požiadavkami smernice Rady 91/271/EHS) bude produkcia znečistenia v aglomerácii menšia alebo rovná návrhovej kapacite jednej alebo viacerých ČOV zabezpečujúcich predmetnú aglomeráciu. Prehodnocovanie veľkosti aglomerácii bude riadené a koordinované Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky.

Veľkosť aglomerácie predstavuje množstvo znečistenia produkované obyvateľstvom, priemyslom a službami, ktoré je/bude odvádzané verejnou kanalizáciou v aglomerácii k určitému výhľadovému horizontu. Zahŕňa aj sezónnu produkciu znečistenia. Vyjadruje sa v EO; 1EO sa rovná produkcii znečistenia 60g BSK₅/obyv.deň.

Stanovenie (výpočet) veľkosti aglomerácie je možné vykonať nasledovnými spôsobmi:

- Ak nie sú k dispozícii podklady o privádzanom znečistení na ČOV (nie je realizovaná stoková sieť a/alebo ČOV), veľkosť aglomerácie sa stanoví sumarizáciou počtu obyvateľov, počtu EO z priemyslu, počtu EO zo sezónnych zmien vo výrobe a z turistiky a pod. k určitému výhľadovému horizontu. Je potrebné zvážiť a podľa možností zodpovedajúco zohľadniť nerovnomernosť produkcie znečistenia.
- Ak sú k dispozícii podklady o privádzanom množstve znečistenia do ČOV vychádza sa z priemerného maximálneho týždenného množstva znečistenia alebo z množstva znečistenia privádzaného na ČOV pri 85% pravdepodobnosti neprekročenia. K tomuto množstvu znečistenia sa pripočíta počet výhľadovo plánovaných novopripojených EO od obyvateľstva, z priemyslu, zo sezónnych zmien vo výrobe, z turistiky a pod.

Spôsob a príklad výpočtu 85%-nej pravdepodobnosti neprekročenia denného látkového znečistenia tvorí prílohu č. 8 k predmetnému metodickému usmerneniu.

§ 36 ods. 1 vodného zákona ustanovuje, že komunálne odpadové vody z aglomerácií je možné odvádzať len verejnou kanalizáciou. Následne ods. 2 definuje aglomeráciu. V súlade s týmito ustanoveniami by sa napr. inštalácia domových ČOV nemala povoľovať inde ako v rámci osamotenej zástavby. Ak nie je v danej aglomerácii vybudovaná verejná kanalizácia a novobudovaná domová ČOV má byť stavbou trvalého charakteru, táto musí zabezpečiť takú istú úroveň ochrany životného prostredia ako systém verejnej kanalizácie (§ 36 ods.1 vodného zákona) a odpadové vody na odtoku musia byť v kvalite, ako sa vyžaduje pre veľkosť aglomerácie (príloha č. 3 časť A k nariadeniu vlády), v ktorej sa realizujú. V týchto súvislostiach, ak je povolená v rámci aglomerácie domová ČOV, je v súlade s právnou úpravou len vtedy, ak zabezpečuje požiadavky pre vypúšťanie odpadových vôd pre danú veľkostnú kategóriu aglomerácie.

V prípade, ak nie je vybudovaná v aglomerácii verejná kanalizácia, je možné povoliť výstavbu domovej ČOV aj s nižšími parametrami kvality vypúšťaných odpadových vôd len na určité obdobie (ako dočasnú stavbu), kým sa nevybuduje v aglomerácii verejná kanalizácia s následnou povinnosťou napojenia producentov odpadových vôd na verejnú kanalizáciu.

V rozhodnutí je možné uložiť povinnosti na zdokladovanie súladu prevádzky s povolením podľa § 21 ods.2 písm. d) vodného zákona (zasielanie vykonaných analýz v určenom intervale a rozsahu). Následne je potrebné vyvodit' primerané dôsledky za porušenie rozhodnutia. Takýto spôsob je jednou z možností ako pre všetkých producentov odpadových vôd zatriktívniť možnosť pripojenia sa na vybudovanú verejnú kanalizáciu.

Ako už bolo viackrát povedané, limitné hodnoty pre jednotlivé výusty v rámci aglomerácie sa stanovujú na základe veľkosti zdroja znečistenia (t.j. na základe veľkosti aglomerácie) pre zdroje komunálneho znečistenia väčšie ako 50 EO. Za aglomeráciu sa nepovažujú zdroje väčšie ako 50 EO, ak sa jedná o zariadenia poskytujúce napr. služby - hotely a ubytovne a pod., ktoré majú svoje vlastné čistiarne odpadových vôd, aj keď sa pre ich vypúšťanie stanovujú hodnoty ukazovateľov vychádzajúc z prílohy. č. 3.

Naopak, ak sa v obci vykonáva nová výstavba (1-2 ulice, nová štvrť) s vlastnou ČOV túto novú výstavbu je potrebné zahrnúť do aglomerácie (vychádzajúc z jej definície - § 2 vodného zákona), ak sa jedná o koncentrovanou zástavbu v rámci obce alebo niekoľkých obcí. Vychádzajúc z týchto skutočností sa určí veľkosť aglomerácie a na jej základe sa stanovia požiadavky na čistenie odpadových vôd obdobne ako v prípade domových ČOV.

Pre konkrétny zdroj znečistenia (vypúšťanie komunálnych alebo splaškových vôd do povrchových vôd) musí byť v povolení stanovený minimálne súbor ukazovateľov, ktorý ustanovuje príloha č. 3 časť A. 1 k nariadeniu vlády s prípustnou koncentráciou nepresahujúcou v nej uvedenú hodnotu pre daný ukazovateľ. Ak si to vyžaduje ochrana recipientu môže orgán štátnej vodnej správy rozšíriť škálu sledovaných ukazovateľov vypúšťaného znečistenia. Ak sú na verejnú kanalizáciu napojení priemyselní producenti, ktorí významnou mierou ovplyvňujú charakter odpadových vôd, musí orgán štátnej vodnej správy vo vzťahu k ich výrobnému programu, objemu produkcie, používaným a produkoványm látkam posúdiť, ktoré ďalšie ukazovatele je potrebné v povolení ustanoviť (oproti tým, ktoré ustanovuje príloha č.3 časť A.1 k nariadeniu vlády, z dôvodu vysokej pravdepodobnosti výskytu tohto znečistenia vo vypúšťaných odpadových vodách).

Pri ustanovovaní prípustnej koncentračnej hodnoty znečistenia sa riadi mierou potreby ochrany recipientu a koncentračnou hodnotou ustanovenou pre daný ukazovateľ pri danom druhu priemyselnej výroby uvedenej v prílohe č. 3 časť B k nariadeniu vlády.

V prílohe č. 3 časť A.2 k nariadeniu vlády sú uvedené aj emisné hodnoty pre splaškové a komunálne odpadové vody vypúšťané do podzemných vôd. Sú tu konkretizované podmienky vodného zákona, za ktorých je možné odpadové vody a osobitné vody vypúšťať do podzemných vôd. Podmienky vypúšťania do podzemných vôd uvedené vo vodnom zákone a v nariadení vlády sú definované tak, aby sa tento spôsob mohol uplatniť len v najnutnejších prípadoch a ak nie je ako recipient možné použiť povrchový tok. Napriek značne obmedzujúcim podmienkam pre vypúšťanie do vôd podzemných sa ukazuje tento spôsob v niektorých prípadoch ako racionálne riešenie. Pre tieto prípady boli stanovené limitné hodnoty ukazovateľov tak, aby odpadové vody museli prejsť aspoň sekundárnym spôsobom čistenia, pričom nároky na čistiareň odpadových vôd a jej prevádzku sú maximálne. Kvalita vyčistenej vody podľa hodnôt uvedených v prílohe č. 3, časť A.2 k nariadeniu vlády pre vypúšťanie do podzemných vôd predstavuje veľmi vysokú účinnosť procesu zabezpečovaného technologickými riešeniami na súčasnej úrovni technického rozvoja. Nároky na sledovanie procesu a početnosť odberu vzoriek sú v tomto prípade vyššie (príloha č.5 k nariadeniu vlády) ako pri čistiarnach odpadových vôd vypúšťajúcich vody do vôd povrchových, čo tiež korešponduje so zámerom obmedziť tento spôsob len na najnutnejšie prípady.

Podľa § 37 vodného zákona môže orgán štátnej vodnej správy vydať povolenie na vypúšťanie odpadových vôd alebo osobitných vôd do podzemných vôd len po predchádzajúcom zisťovaní, ktoré predstavuje najmä preskúmanie a zhodnotenie hydrogeologických pomerov príslušnej oblasti, zhodnotenie samočistiacich schopností pôdy a horninového prostredia danej lokality v príslušnej oblasti, preskúmanie a zhodnotenie možných rizík znečistenia a zhoršenia kvality podzemných vôd. Odpadové vody alebo osobitné vody s obsahom škodlivých látok možno vypúšťať iba do takého vodného útvaru podzemnej vody, ktorého voda bola na základe predchádzajúceho zisťovania označená ako trvalo nevhodná na akékoľvek používanie a ak sa preukáže, že technickými opatreniami sa zabráni rozšíreniu týchto látok do okolitých vodných útvarov alebo nedôjde poškodeniu iných ekosystémov. Na základe priaznivých výsledkov predchádzajúceho zisťovania môže orgán štátnej vodnej správy povoliť vypúšťanie použitých geotermálnych vôd, osobitných vôd alebo vôd vyčerpaných pri stavebných prácach do toho istého zvodneného kolektora, z ktorého boli odobraté. Vypúšťanie odpadových vôd a osobitných vôd s obsahom obzvlášť škodlivých látok a vypúšťanie odpadových vôd zo zdravotníckych zariadení uvedených v § 37 ods. 5 vodného zákona a z iných infekčných zariadení a z technologických zariadení atómových elektrární do podzemných vôd je zakázané.

Preto je vhodné povoľovať vypúšťať do podzemných vôd zodpovedajúco vyčistené splaškové odpadové vody zo zdrojov do 50 EO. Vypúšťanie z väčších zdrojov je potrebné posudzovať individuálne a povoľovať len v prípadoch, keď nie je možné iné riešenie a nebude negatívne ovplyvnená kvalita podzemných vôd. Musí byť preukázaná spoľahlivosť technológie použitej na čistenie odpadových vôd a vhodnosť hydrogeologických podmienok pre realizáciu takéhoto vypúšťania. Na vypúšťanie splaškových odpadových vôd z osamotených obydlií, ktoré nie sú v ochranných pásmach vodárenských zdrojov a nemožno ich pripojiť na verejnú kanalizáciu, vodný zákon neustanovuje povinnosť vykonávať predchádzajúce zisťovanie.

Pre vypúšťanie splaškových odpadových vôd a komunálnych odpadových vôd do povrchových vôd aj podzemných vôd sa stanovujú dva druhy prípustných hodnôt. Limitnými

koncentračnými hodnotami ukazovateľov znečistenia, ktoré sú označené písmenom "p" v prílohe č. 3 časť A.1 a časť A.2 nariadenia vlády sú koncentračné hodnoty zlievanej vzorky za určené časové obdobie (v závislosti od veľkosti zdroja komunálneho alebo splaškového znečistenia podľa prílohy č. 5 k nariadeniu vlády). Limitnými hodnotami ukazovateľov znečistenia, ktoré sú označené v prílohe č. 3 časť A.1 a časť A.2 tohto nariadenia písmenom "m" sú koncentračné hodnoty kvalifikovanej bodovej vzorky. Kvalifikovaná bodová vzorka slúži len pre kontrolné a inšpekčné odbery.

Uvedená príloha kvantifikuje hodnoty "p" a "m" pre vypúšťanie komunálnych alebo splaškových odpadových vôd. Hodnoty "p" predstavujú limitnú koncentráciu, nameranú rozborom zlievanej vzorky. Táto koncentračná hodnota je prekročiteľná s určitou mierou pravdepodobnosti, stanovenou počtom možných prekročení v závislosti od počtu vykonávaných odberov vzoriek (podľa prílohy č. 6 k nariadeniu vlády). Hodnoty "m" predstavujú limitnú koncentráciu nameranú rozborom kvalifikovanej bodovej vzorky vypúšťanej odpadovej vody. Kvalifikovaná bodová vzorka je vzorka získaná zlievaním 5 objemovo rovnakých dielčích vzoriek odoberaných v intervale 30 minút. Pre zdroje znečistenia do 50 EO sú ustanovené koncentračné hodnoty ukazovateľov znečistenia koncentračnými hodnotami „jednoduché“ bodovej vzorky.

Hodnoty "m", ktoré sú neprekročiteľné a stanovujú sa v kvalifikovaných bodových vzorkách alebo v prípade najmenších zdrojov znečistenia v bodových vzorkách, umožňujú okamžité objektívne konštatovanie vyhovujúceho alebo nevyhovujúceho stavu. Osem alebo viac hodinová zlievaná vzorka neumožňuje postihnúť krátkodobé nárazové vypúšťanie odpadových vôd so zvýšeným znečistením. Odber dvojhodinovej kvalifikovanej bodovej vzorky tak umožňuje postihnúť i prípady krátkodobého neplnenia limitných hodnôt. Na daný účel sa zvykne využívať aj bodová vzorka, ale tento typ vzoriek prináša viaceré objektívne riziká (napr. nárazový únik kalu z dosadzovacej nádrže pri biologickom čistení, ktorý môže trvať len niekoľko minút a pod.). Preto je v tomto nariadení predpísaná kvalifikovaná bodová vzorka získaná zlievaním minimálne 5 objemovo rovnakých dielčích vzoriek odoberaných v intervale 30 minút, pričom čas a miesto odberu vzorky určí kontrolný orgán pri výkone inšpekcie alebo kontroly tak, aby čo najlepšie charakterizoval činnosť preverovaného zariadenia.

Zdroje do 50 EO majú povinnosť vykonávať minimálne 2 odbery formou jednoduchých bodových vzoriek. V tomto prípade musia byť obidva výsledky v súlade s hodnotou „p“. Ak však vykonajú viac odberov vzoriek, t.j. 4 alebo viac, majú možnosť určitého počtu prekročení ale len do hodnoty „m“. Hodnota „m“ sa pre tieto najmenšie zdroje znečistenia stanovuje tiež v jednoduché bodovej vzorke.

Limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia pre komunálne odpadové vody a priemyselné odpadové vody sú oddelené (príloha č.3, časť A a časť B), pretože na čistenie priemyselných odpadových vôd sú často využívané odlišné technologické postupy a aj charakter znečistenia býva značne rozdielny.

Pre komunálne odpadové vody a splaškové odpadové vody sa v povolení ustanovujú prípustné hodnoty "c_p" a "m". Prípustná hodnota znečistenia („c_p“) je hodnota, ktorú pre posudzovaný ukazovateľ s prihliadnutím na limitnú hodnotu daného ukazovateľa znečistenia („p“) podľa nariadenia vlády určí orgán štátnej vodnej správy v povolení. Tieto termíny definuje v § 2 písm. x) a v § 36 ods. 6 a 7 vodný zákon. Hodnota „c_p“ predstavuje prípustnú hodnotu pre posudzovaný ukazovateľ znečistenia vo vypúšťanej odpadovej vode do povrchového toku, ktorú stanoví a uvedie do vodoprávneho rozhodnutia miestne príslušný orgán štátnej vodnej správy. Spôsob korekcie vypočítanej „c_{str}“ na hodnotu stanovenej

prípustnej koncentrácii vodohospodárskeho rozhodnutia „ c_p “ je závislý na vzájomnom vzťahu hodnôt vypočítanej koncentracie „ c_{str} “ a limitnej hodnoty „ p “ posudzovaného ukazovateľa znečistenia stanovenej v prílohe č. 3 k nariadeniu vlády.

Hodnoty " c_p " sú stanovené tak, aby vyvolávali tlak na využitie známych a overených technológií, pri ktorých sú známe aj ekonomické súvislosti, investičná a prevádzková náročnosť. Zároveň nie je potrebné aplikovať ekonomicky náročné a netradičné technológie, skôr sa jedná o dôsledné využívanie a správne prevádzkovanie dostupných technológií na súčasnej úrovni technického rozvoja. Hodnoty " m " úmyselne nemajú technologický význam. Sú stanovené s takým odstupom od hodnôt " p ", že pravdepodobnosť ich splnenia je veľmi vysoká a zabezpečenosť neprekročiteľnosti by mala byť cca 99 %.

Z toho vyplýva, že ak sa zistia v prípade „ m “ hodnôt prekročenia, je možné bez väčších problémov ustanoviť opatrenia na nápravu nevyhovujúceho stavu. Môže sa jednať o prípady, že:

- technologické parametre zariadení na čistenie odpadových vôd nezodpovedajú požadovaným limitom alebo
- ČOV je preťažená alebo
- technologická disciplína prevádzkovania nezodpovedá požadovanému stavu.

V prvých dvoch prípadoch je potrebné zjednať nápravu investičnými opatreniami a v treťom prevádzkovými zásahmi. Preto orgán štátnej vodnej správy v rozhodnutí na vypúšťanie splaškových odpadových vôd alebo komunálnych odpadových vôd hodnoty „ m “ nestanovuje nižšie alebo vyššie ako sú uvedené v prílohe č.3 časť A.1 a A.2 k nariadeniu vlády, ale automaticky do povolenia pre danú veľkosť zdroja znečistenia preberá nariadením ustanovenú „ m “ hodnotu. Producentovi sa nestanovuje povinnosť vykonávať kontrolné odbery odpadových vôd, preto sa v povolení nestanovuje ani početnosť odberov pre sledovanie „ m “ hodnoty.

Limitné hodnoty znečistenia pre splaškové odpadové vody a komunálne odpadové vody sú vymedzené tak, aby bola chránená kvalita vôd nielen pred organickým znečistením, ale aj pred biogénnymi prvkami podporujúcimi eutrofizáciu. Ich splnenie je dosiahnuteľné u nás bežne dostupnými technológiami, ktoré je ale pre splnenie požadovaných limitných hodnôt znečistenia potrebné zrealizovať a následne prevádzkovať v náležitej kvalite. Len mechanické čistenie splaškových a komunálnych odpadových vôd nezabezpečí požadované emisné hodnoty príslušných ukazovateľov.

Špeciálne vymedzeným prípadom je vypúšťanie splaškových odpadových vôd a komunálnych odpadových vôd do tzv. citlivých oblastí. Na čistenie týchto odpadových vôd sú pred vypúšťaním kladené zvýšené požiadavky, najmä čo sa týka odstraňovania dusíka a fosforu. Toto je vyjadrené limitnými hodnotami ukazovateľov, ktoré sú prísnejšie v citlivých oblastiach. V prílohe č. 3 k nariadeniu vlády sú označené indexom C. Citlivé oblasti sú definované v § 33 vodného zákona, ide o povrchové vody, ktoré si vyžadujú zvýšenú ochranu, resp. redukciu vypúšťania nutrientov z dôvodov existujúcej alebo potenciálnej eutrofizácie alebo z dôvodu transportu nutrientov do oblastí s vysokým eutrofizačným potenciálom, resp. sa využívajú na odber surovej vody určenej pre výrobu vody pitnej.

Nariadením vlády SR č. 617/2004 Z. z. sú všetky povrchové vody na území SR alebo ním pretekajúce ustanovené za citlivú oblasť. Preto je potrebné pre relevantné zdroje znečistenia (aglomerácie) nad 10 000 EO pri vydávaní povolení vychádzať pri ukazovateli N_{celk} a P_{celk} z hodnôt označených v prílohe č. 3 k nariadeniu vlády časť A.1 indexom C.

Orgán štátnej vodnej správy môže na základe § 3 ods. 7 nariadenia vlády pre komunálne zdroje znečistenia v citlivej oblasti stanoviť koncentračné limity v ukazovateľoch N_{celk} a P_{celk} alebo percento zníženia znečistenia v týchto ukazovateľoch oproti jeho množstvu v prítoku na ČOV alebo obidve podmienky. Ak bude v rozhodnutí uplatnený posledný variant, bude vytvárať skutočný tlak na prevádzkovateľov, resp. vlastníkov verejných kanalizácií, aby realizovali redukciu vysokého stupňa nariadenia komunálnych odpadových vôd cudzími (balastnými) vodami. Tento prístup bude eliminovať možnosť prevádzkovateľa alebo vlastníka zachovať stokovú sieť v zlom technickom stave a neumožní mu realizovať čistenie odpadových vôd na nižšej ako súčasnej úrovni technického rozvoja so zvýšeným odstraňovaním dusíka a fosforu. Na strane druhej musí orgán štátnej vodnej správy hlavne pri už existujúcich kanalizačných systémoch pri uplatnení takéhoto prístupu zvažovať technickú realizovateľnosť a nadmernú ekonomickú náročnosť v konkrétnych prípadoch.

Ustanovenie hodnôt ukazovateľov pre obdobie s nízkymi teplotami odpadovej vody vyplýva z podstaty biologických procesov a potrebných podmienok k ich priebehu, z ktorých základnou je teplota. Toto výrazné zjednodušenie požiadaviek na účinnosť čistenia v zimných týždňoch/mesiacoch prinesie zníženie investičných a prevádzkových nákladov na výstavbu čistiarní odpadových vôd. V geografických a klimatických podmienkach SR je využitie tohoto opatrenia vysoko aktuálne. Nariadenie vlády uvádza 2 teplotné pásma. Pri teplotách vody na odtoku z biologického stupňa ČOV 9 až 12°C sú požadované hodnoty ukazovateľov foriem dusíka menej prísne ako pri vyšších teplotách, napriek tomu ich definovanie vytvára určitý tlak na znečisťovateľa, aby prevádzkoval a kontroloval proces odstraňovania dusíka aj v zimnom období. Pri teplotách vody na odtoku z biologického stupňa ČOV (z dosadzovacej nádrže) pod 9°C sa v podstate jedná o extrémne podmienky, ktorých trvanie je väčšinou len krátkodobé (napr. dochádza k topeniu snehu a vtekaniu studených vôd do kanalizácie). V týchto podmienkach sa neustanovuje miera nitrifikácie a odstraňovania dusíka, ale nebude to mať významný negatívny vplyv na recipient.

Ustanovenie § 3 ods. 10 nariadenia dáva možnosť neuplatňovať pri danom konkrétnom zdroji komunálneho znečistenia požiadavky pre príslušný ukazovateľ (N_{celk} alebo P_{celk}) uvedené v časti A. 1 prílohy č. 3 k nariadeniu v prípade, ak je v rámci celej citlivej oblasti (teda na celom území SR) zabezpečená aspoň 75%-ná redukcia znečistenia v predmetnom ukazovateli. Smernica však predpokladá, že všetky zdroje znečistenia nad 2000 EO budú mať realizované aspoň sekundárne čistenie komunálnych odpadových vôd.

Koncentračné hodnoty bez indexov C pre celkový dusík N_{celk} a celkový fosfor P_{celk} možno uplatniť pre komunálne ČOV v prípadoch, kedy redukcia týchto ukazovateľov znečistenia dosahuje nadmerné ekonomické náklady alebo ekologicky málo efektívny prínos. Takéto stavy môžu vzniknúť pri rôznych okolnostiach, ktoré sú určované množstvom čistených odpadových vôd, ich zložením, vodnatosťou recipientu, kvalitou vody v povrchovom toku nad výustom a úrovňou jeho ochrany.

Uplatnenie limitných koncentračných hodnôt „p“ bez indexov C pre N_{celk} a P_{celk} v návaznosti na redukciu nadmerných ekonomických nákladov na čistenie odpadových vôd sa realizuje napr. pri čistení:

- koncentrovaných surových odpadových vôd, pri ktorých sa dosahuje úroveň redukcie N_{celk} nad 70 % a pri P_{celk} nad 80 % na predmetnej ČOV;
- pri významne meniacom sa podiele priemyselných odpadových vôd v komunálnych odpadových vodách, kde ich prítomnosť vytvára výraznú variabilitu nielen v zložení a pomere $N_{\text{celk}} : \text{BSK}_5$ a $P_{\text{celk}} : \text{BSK}_5$, ale i vo variabilite prevádzkových

stavov látkového toku N_{celk} a P_{celk} na komunálnej ČOV pri stabilne zabezpečenej úrovni redukcie N_{celk} nad 70 % a P_c nad 80 % na predmetnej ČOV;

- v prípade, ak je v rámci celej citlivej oblasti zabezpečená aspoň 75%-ná redukcia znečistenia v predmetnom ukazovateli N_{celk} a P_{celk} .

K § 3 ods. 1, 3, 4 a 6

Na vypúšťanie priemyselných odpadových vôd a osobitných vôd sa vzťahujú limitné hodnoty uvedené v prílohe č. 3 časť B k nariadeniu vlády. Pre priemyselné odpadové vody sú uvedené len hodnoty "p". Hodnoty "m" sú v prípade priemyselných vôd v porovnaní s mestskými vodami výraznejšie ovplyvnené charakterom výroby, používanými surovinami a hospodárením s vodou v podniku, vysokou nerovnomernosťou vypúšťania odpadových vôd v závislosti od výrobných cyklov. Z tohoto dôvodu by bolo nekorektné tieto hodnoty pre jednotlivé priemyselné odvetvia uvádzať všeobecne. Orgánu štátnej vodnej správy je ponechaná možnosť ich určenia, pričom je značná pravdepodobnosť, že pri poznaní podmienok v konkrétnom podniku určí tieto hodnoty racionálne. Stanovenie hodnoty „m“ je nutné v rozhodnutí odôvodniť.

Pri stanovovaní hodnôt „m“, musí orgán štátnej vodnej správy zvážiť, či pri takomto nárazovom vypúšťaní nedôjde k narušeniu normálnej funkcie vodného ekosystému, a teda stanovovať ich len tam, kde je istota, že nedôjde k negatívnemu ovplyvneniu stavu recipientu a súvisiacich ekosystémov takýmto vypúšťaním. Ak sú v rozhodnutí stanovené len prípustné hodnoty „ c_p “, kontrola súladu s povolením sa vykonáva len v takom istom type vzorky ako je stanovené v povolení.

Spôsob odberu, druh vzoriek a početnosť odberu vzoriek pre priemyselné odpadové vody stanoví orgán štátnej vodnej správy v závislosti od charakteru výroby, smennosti, obmeny výroby, sezónnosti výroby a pod., pričom sa berie do úvahy aj charakter a význam recipientu. Cieľom je, aby odobraté vzorky čo najlepšie charakterizovali kvalitu vypúšťaných vôd a množstvo znečistenia. Ak sú pre vypúšťanie priemyselných odpadových vôd stanovené hodnoty „m“, početnosť odberu vzoriek pre ich sledovanie orgán štátnej vodnej správy nestanovuje. Vzorky pre stanovenie „p“ a „m“ hodnôt sa odoberajú z toho istého odberného miesta.

Zlievané vzorky, v zmysle rozhodnutia orgánu štátnej vodnej správy, sa odoberajú aj pre stanovenie ekotoxicity priemyselných odpadových vôd a osobitných vôd.

V prílohe č. 3 nariadenia vlády je vysvetlivka 5. Na indikáciu toxicity skúšanej vody sa považuje výsledok ≥ 50 % účinku limitnej skúšky toxicity jedného z organizmov použitých v skúške. Na potvrdenie účinnosti vykonaných opatrení sa vykonajú potvrdzujúce limitné skúšky toxicity, ktoré nesmú preukázať toxický účinok.

Ak sa zistí $\text{toxicity}_{\text{lim}} 50\%$ a viac je potrebné skúšku opakovať na potvrdenie pozitívneho toxického účinku. V prípade, ak sa toxický účinok potvrdí, je potrebné vykonať ďalšie analýzy na zistenie toxických látok (napr. stanovenie organických látok, ťažkých kovov v závislosti od typu odpadových alebo osobitných vôd). Po vykonaní opatrení na zníženie resp. odstránenie toxického účinku je potrebné skúšky toxicity zopakovať.

Taktiež v tomto prípade sa vydáva povolenie na vypúšťanie odpadových vôd a stanovuje sa spôsob kontroly vypúšťaných odpadových vôd pre každý výust. Toto ustanovenie tiež dáva väčší rozhodovací priestor orgánu štátnej vodnej správy, ktorý môže, poznajúc konkrétnu

situáciu v priemyselnom podniku, pri povoľovaní uložiť najracionálnejšie riešenie zneškodňovania odpadových vôd (napr. oddelené zneškodňovanie odpadových vôd z niektorých výrobných, resp. chladiacich vôd). Pri rozhodovaní berie orgán štátnej vodnej správy do úvahy využitie najlepších dostupných techník daným producentom.

Pre priemyselné odvetvia nevymenované v prílohe č. 3 časť B k nariadeniu vlády a ostatných producentov, prípadne ich kombinácie, stanoví prípustné hodnoty ukazovateľov znečistenia orgán štátnej vodnej správy.

Pri odvetviach vymenovaných v prílohe č. 3 časť B k nariadeniu vlády a ostatných producentov môže orgán štátnej vodnej správy ustanoviť prípustné hodnoty ďalších ukazovateľov, ktoré charakterizujú znečistenie špecifické pre danú výrobu, resp. je potrebné vypúšťané množstvo daného znečistenia limitovať z hľadiska ochrany kvality vôd, resp. stavu recipientu.

V prípade, že producent preukáže neopodstatnenosť sledovania určitého ukazovateľa predpísaného pre dané priemyselné odvetvie, orgán štátnej vodnej správy môže stanoviť napr. zníženie početnosti sledovania predmetného ukazovateľa, čím sa kontroluje irelevantnosť daného parametra pre daného producenta.

Pre celý rad priemyselných odvetví je možné charakterizovať podľa druhu priemyselných výrobných hodnôt špecifickej produkcie látkového znečistenia v odpadových vodách na jednotkové množstvo spracovanej suroviny alebo výrobkov. Tieto hodnoty sú uvádzané predovšetkým pre BAT technológie. Koncentračné hodnoty, ktoré je možné výpočtom stanoviť na základe produkcie odpadovej vody, produkcie objemu výroby a hodnoty špecifickej produkcie znečistenia pritom majú poskytovať vyššiu hodnotu koncentrácie, než je stanovená limitná koncentrácia „p“ pre posudzovaný ukazovateľ znečistenia. Kriteriaálne overenie reálnosti stanovenia limitných koncentrácií „p“ pre jednotlivé priemyselné výroby je možné overiť nielen pre spracovanie celulózy, papiera a výroby TiO_2 , ale pre celý rad výrobných. V súčasnosti sú informácie pre uvedené BAT technológie zohľadnené pri vydávaní integrovaných povolení v súlade s princípmi integrovanej prevencie a kontroly znečisťovania životného prostredia (Integrated pollution prevention and control, IPPC) v referenčných dokumentoch BREF. Referenčné dokumenty BREF sú priebežne pripravované Európskou kanceláriou IPPC. BREF pre jednotlivé odvetvia sú návodom pre orgány štátnej vodnej správy, aké techniky možno použiť a aké limitné hodnoty koncentrácií je možné z nich odvodiť.

V súlade s vodným zákonom a nariadením vlády je potrebné zohľadňovať emisno-imisný princíp a najprísnejšie požiadavky recipientu vzhľadom na jeho využívanie. Zo zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a o kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o IPKZ“) a zákona o vodách vyplýva, že všetky prevádzky spadajúce pod režim IPKZ musia spĺňať požiadavky BAT; nové prevádzky musia mať BAT a existujúce prevádzky, ktoré ešte nemajú BAT musia prijať opatrenia na to, aby v danom termíne spĺňali resp. dosiahli BAT. Možno to považovať za minimálnu požiadavku, pre povolenie ich prevádzky. Následne vypúšťanie odpadových vôd musí byť v súlade s požiadavkami recipientu a minimálne s jednou z „p“ hodnôt (koncentračnou mg/l alebo bilančnou kg/t výroby uvedených v prílohe č.3 k nariadeniu vlády). Ak bilančne, t.j. v ročnom celkovom úhrne producent vypustí menej znečistenia hoci s vyššou koncentráciou – napr. v dôsledku šetrenia s vodou a recirkulácie – pričom nedochádza k výraznému negatívnemu ovplyvneniu recipientu, respektíve sa nastaví vhodný režim vypúšťania, tak aby sa mohlo takéto vypúšťanie povoliť.

Na SIŽP bolo zriadené BAT centrum, ktoré o. i. zabezpečuje činnosti podľa § 28 ods. 3 zákona o IPKZ. SIŽP určuje najlepšie dostupné techniky pre jednotlivé priemyselné odvetvia

a zverejňuje informácie o nich a zároveň spolupracuje so združeniami prevádzkovateľov v jednotlivých priemyselných odvetviach vo veciach zavádzania najlepších dostupných techník. SIŽP monitoruje a vyhodnocuje získané údaje z používania najlepších dostupných techník v jednotlivých kategóriách prevádzok a vyhodnotenia poskytuje ministerstvu a združeniam podnikateľov v jednotlivých priemyselných odvetviach. Preto predpokladáme, že v prípade potreby sa orgán štátnej vodnej správy, ako výkonné orgány Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky a SVP, š. p. ako rezortná organizácia môžu ohľadom tejto problematiky obracať priamo na SIŽP, resp. na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky. Komplexné informácie o tejto problematike sú dostupné na web-stránke: www.enviro.gov.sk.

K § 3 ods. 12 a 13

Odporúčané metódy stanovenia hodnôt ukazovateľov znečistenia sú zhrnuté v prílohe č. 4 k nariadeniu vlády. Pri analýze vzoriek je možné použiť aj iné metódy, ak ich detekčný limit, presnosť a správnosť zodpovedajú alebo sú lepšie ako pri odporúčanej metóde. Takýto postup vyplýva z rýchleho vývoja v oblasti analytiky, kedy nie je vhodné redukovať možnosti výkonu analýz pevne stanovenou metódou. Na druhej strane takýto prístup predpokladá pružné reagovanie orgánu štátnej vodnej správy na vývoj analytických metód a neustále dopĺňanie poznatkov pracovníkov orgánov štátnej vodnej správy ich úzkym kontaktom s pracoviskami SIŽP, Národného referenčného laboratória pre oblasť vôd (ďalej len NRL) a pod. V prílohe č.7 tohto metodického usmernenia sú uvedené niektoré doplňujúce informácie k odporúčaným metódam, ktoré by mohli pomôcť pri ich výbere a použití (medza stanovenia, dôležité upozornenia, vybraný najdlhší odporúčaný čas skladovania a k tomu príslušná konzervácia vzorky, ak je to dôležité aj typ vzorkovnice a pod.).

Ak pre niektorý ukazovateľ určený sledovať v rozhodnutí na vypúšťanie odpadových vôd nie je stanovená v nariadení vlády odporúčaná metóda, túto stanoví v rozhodnutí orgán štátnej vodnej správy po konzultácii s NRL.

Správna laboratórna prax preukázaná osvedčením o akreditácii je podmienkou pri preukazovaní správnosti vykonaných rozborov ustanovených ukazovateľov v odobratých vzorkách daným laboratóriom. Podľa § 80b vodného zákona do 31. 12. 2006 môžu tieto činnosti vykonávať aj neakreditované laboratória, ktoré vykonávali tieto činnosti do 30. júna 2004 na základe preukazovania správnej laboratórnej praxe medzilaboratórnou kontrolou. Po tomto termíne sa pri predkladaní výsledkov rozborov sa budú brať do úvahy iba tie výsledky rozborov vzoriek, ktorých odber a tiež analýzu vykonajú akreditované laboratória.

K § 3 ods. 15 až 20

Pre komunálne odpadové vody a splaškové odpadové vody je charakterizácia vzoriek a spôsob sledovania a kontroly týchto vôd uvedené v prílohe č. 5 k nariadeniu vlády. Prípustný počet prekročení prípustných hodnôt "c_p" koncentrácií znečistenia ustanovených v povolení v závislosti na ustanovenom počte kontrolných odberov počas 12-tich mesiacov je udaný v prílohe č. 6 k nariadeniu vlády.

Týmito ustanoveniami sa definuje, ako často a aký typ vzoriek sa odoberá a sleduje. Z hľadiska technologického sú doby zdržania na čistiarni odpadových vôd relatívne dlhé. V zahraničí je dnes úplne bežné odoberať 24 - hodinové zlievané vzorky, čo pre čistiarne odpadových vôd s kapacitou nad 2 000 EO ustanovuje aj toto nariadenie vlády, čím je

kompatibilné s ostatnými predpismi a umožňuje reprezentatívnejšie porovnanie úrovne čistenia a stavu vo vypúšťaní odpadových vôd. Pre čistiarne odpadových vôd s kapacitou pod 2 000 EO sa využívajú kvalifikované bodové (2 - hodinové zlievané vzorky), čo je opodstatnené zjednodušením kontroly vzhľadom na menšiu významnosť týchto zdrojov a na extenzívny spôsob čistenia týchto vôd spojený s dlhými dobami zdržania a nízkym kolísaním zloženia odpadových vôd na odtoku.

Pre zníženie rizík spojených s nereprezentatívnou kvalitou bodovej vzorky sa ustanovuje pre výkon kontroly, resp. pre inšpekčné odbery kvalifikovaná bodová vzorka odoberaná v priebehu 2 hodín.

Bodové (okamžité) vzorky sa využívajú len pri sledovaní najmenších zdrojov znečistenia a pre akceptovanie takéhoto spôsobu sledovania hovorí skôr ekonomické hľadisko.

Stanovenie minimálnej početnosti odberu vzoriek je nevyhnutné pre zabezpečenie rovnakej úrovne hodnotenia všetkých zdrojov danej veľkosti a aby bolo možné aj štatistické vyhodnotenie nameraných hodnôt. Početnosti uvedené v prílohe č. 6 k nariadeniu vlády zodpovedajú požiadavkám smernice Rady 91/271/EHS a zároveň poskytujú dostatočnú informáciu o kvalite vypúšťaných vôd. Vzhľadom na významnosť zdrojov sa počet vzoriek zvyšuje so zvyšujúcou sa veľkosťou zdroja znečistenia, resp. aglomerácie. Takisto sa zvyšuje aj náročnosť odberov vzoriek. Kým pre aglomerácie s veľkosťou pod 100000 EO sú vzorky zlievané z objemovo rovnakých dielčích vzoriek, pre väčšie aglomerácie sa vzorky zlievajú z dielčích vzoriek úmerných prítoku. Posledne menovaný typ vzoriek, ktorý okrem iného vyplýva aj z požiadaviek smernice Rady 91/271/EHS, kladie zvýšené nároky na obsluhu, ale v súčasnosti je možné tento problém eliminovať uplatnením automatických zariadení na odber vzoriek, ktoré sú už bežne dostupné.

Pri uplatnení prístupu ustanovenia povoleného množstva znečistenia vo vypúšťaných odpadových vodách na základe stanovenia percentuálnej redukcie znečistenia oproti jeho množstvu v pritekajúcich odpadových vodách, orgán štátnej vodnej správy musí dôsledne zvážiť, aké výsledky analýz (resp. vzorky) budú porovnávané (aby bol objektívne posúdený čistiaci efekt, vplyv doby zdržania odpadových vôd v objektoch ČOV – dotokové doby od prítoku po odberný objekt, vplyvy nárazového prítoku znečistenia – napr. vypúšťanie priemyselných odpadových vôd, dovoz žump a pod.). Preto musí zodpovedajúco rozhodnúť o čase, spôsobe odberu a druhu vzoriek na prítoku a výustnom objekte (resp. odtoku) z ČOV, ktorých hodnoty ukazovateľov budú porovnávané pri výpočte percenta zníženia obsahu znečistenia v danom ukazovateli.

Toto nariadenie ustanovuje štatistický charakter vyhodnocovania vzoriek. Početnosti prevzaté zo smernice Rady 91/271/EHS, ktoré sú konkretizované v prílohe č. 6, vyjadrujú stupeň neprekročenia povolenej miery znečistenia od 67 - 93 %. Tento prístup okrem iného nepriamo motivuje znečisťovateľa k intenzívnejšiemu sledovaniu a k priebežnej kontrole výsledkov stanovení. Štatistický charakter hodnotenia zohľadňuje aj chyby jednotlivých stanovení a kolísanie výkonov čistiarenského zariadenia v racionálnych hraniciach.

Vzhľadom na už v predchádzajúcom texte uvedenú vysokú pravdepodobnosť splnenia hodnôt "m" je ich prekročenie možné len v mimoriadnom prípade. Z tohoto dôvodu je možné ich aplikovať ako kontrolné hodnoty. Preto sú hodnoty „m“ deklarované ako neprekročiteľné a len ich dodržanie v akejkoľvek situácii a dobe odberu je možné považovať za súlad vypúšťania s povolením. V povolení na vypúšťanie odpadových vôd orgán štátnej vodnej správy nestanovuje početnosť odberu vzoriek pre stanovenie hodnoty „m“. Orgán štátnej vodnej správy v povolení na vypúšťanie odpadových vôd stanoví producentovi sledovať

hodnoty „m“ v kvalifikovanej bodovej vzorke na hodnotenie a kontrolu okamžitého stavu vo vypúšťaní odpadových vôd, najmä v prípadoch narušenia stability prevádzkových stavov v procese čistenia odpadových vôd. Vzorky sa odoberajú na tom istom odbernom mieste, ktoré sa využíva pre odber vzoriek pre sledovanie hodnoty „p“.

Ustanovenie § 3 ods. 19 je uvedené kvôli tomu, aby sa upresnil spôsob, akým sa bilančné množstvo vypočíta, čo nie vždy v doterajšej praxi bolo jednoznačne chápané. Upresnenie je potrebné, aby nedochádzalo k zámene aktuálneho a priemerného hmotnostného toku alebo aby sa nepredpisoval ročný hmotnostný tok v t/rok vychádzajúc len z hodnôt „p“. Do povolenia sa bilančné množstvo vypúšťaného znečistenia vypočíta ako súčin prípustnej koncentrácie „c_p“ a celkového množstva vypúšťaných odpadových vôd.

Na posúdenie súladu vypúšťaného množstva znečistenia v príslušnom kalendárnom roku s povolením je rozhodujúci súčin aritmetického priemeru koncentračných hodnôt získaných rozborom všetkých vzoriek odobratých spôsobom určeným pre sledovanie hodnôt „c_p“ a celkového množstva vypúšťaných odpadových vôd. Do priemeru sa nezahŕňajú výsledky kontrolných, resp. inšpekčných vzoriek odobieraných pre kontrolu súladu vypúšťania s hodnotou „m“.

Meranie množstva vypúšťaných odpadových vôd, keďže ide o „fakturačné“ meranie množstva, sa prednostne vyžaduje vykonávať merným zariadením v súlade s § 5 písm. c) zákona č. 142/2000 Z. z. o metrológii v znení neskorších predpisov. V prípade, že sa jedná o malý zdroj znečistenia a výstavba merného objektu je ekonomicky neefektívna, orgán štátnej vodnej správy ustanoví postup stanovenia množstva vypúšťaných odpadových vôd napr. na základe prítoku na ČOV, na základe meranej spotreby pitnej a úžitkovej vody v zdroji znečistenia a pod. V takomto prípade je možné použiť aj metódy ustanovené vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 397/2003 Z. z.

Pri stanovení, či ide o malý zdroj znečistenia je potrebné pristupovať individuálne, pričom treba zohľadniť predovšetkým druh a charakter odpadových vôd. Meranie množstva vypúšťaných splaškových odpadových vôd sa odporúča zvažovať v prípade verejnej kanalizácie s veľkosťou nad 50 pripojených obyvateľov. V prípade vypúšťaných priemyselných odpadových vôd sa meranie množstva odpadových vôd odporúča vyžadovať.

Súlad s povolením v prípade jednotnej stokovej sústavy sa neposudzuje na základe súladu povoleného a vypúšťaného celkového množstva odpadových vôd (m³/rok), nakoľko množstvo vôd zo zrážok alebo nárazového topenia snehu nie je producentom reálne ovplyvniteľné.

K § 4

Ustanovenia tohto paragrafu ustanovujú podmienky a špecifické opatrenia pre proces vypúšťania priemyselných odpadových vôd s obsahom obzvlášť škodlivých látok do povrchových vôd, prostredníctvom ktorých sa realizuje požiadavka postupného obmedzovania vypúšťania obzvlášť škodlivých látok v odpadových vodách do povrchových vôd až po jeho úplné zamedzenie.

K § 4 ods. 1

Pri povoľovaní vypúšťania priemyselných odpadových vôd s obsahom obzvlášť škodlivých látok do povrchových vôd orgán štátnej vodnej správy zohľadňuje nielen § 2 a § 3 nariadenia

vlády, ale postupuje podľa špecifických opatrení pre obzvlášť škodlivé látky, ktoré sú uvedené v časti A a B prílohy č. 7 pre 17 konkrétnych látok v členení podľa výrobných prevádzok. V časti A tejto prílohy sú zahrnuté limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia vo vypúšťaných priemyselných odpadových vodách s obsahom obzvlášť škodlivých látok a postup monitorovania vypúšťania priemyselných odpadových vôd s obsahom obzvlášť škodlivých látok. Limitné hodnoty sú vyjadrené ako najvyššie priemerné denné a priemerné mesačné koncentrácie a ako najvyššie množstvo vypúšťaných látok pripadajúce na jednotku charakteristického parametra znečisťujúcej činnosti za obdobie jedného dňa a jedného mesiaca, ktoré nemôžu byť prekročené. Pritom množstvo vypúšťaných látok pripadajúce na jednotku charakteristického parametra znečisťujúcej činnosti je vyjadrené množstvom látok pripadajúcich na jednotku vyprodukovaného, spracovaného alebo použitého množstva látok výrobnou prevádzkou počas rovnakého obdobia. Tieto hodnoty musia byť vždy dodržané.

Orgán štátnej vodnej správy dohliada, aby hodnoty ukazovateľov znečistenia vyjadrené ako maximálne koncentrácie neboli v žiadnom prípade väčšie ako najväčšie množstvo vypúšťaných látok vzťahnuté na jednotku množstva vody potrebnej na jednotku množstva inštalovanej výrobnéj kapacity. Toto platí aj vtedy, ak výrobné prevádzky vykonávajú iné činnosti ako tie, pre ktoré boli stanovené limitné hodnoty znečistenia určené v časti A tejto prílohy a ktoré by mohli byť zdrojom týchto obzvlášť škodlivých látok.

Spôsob monitorovania musí byť stanovený tak, aby bola zabezpečená kontrola súladu vypúšťania látok podľa zoznamu s emisnými štandardami určenými v povolení. Pre odber a analýzu vzoriek a pre meranie množstva vypúšťaných vôd a množstva použitých látok musí postup monitorovania zabezpečiť meranie charakteristických vlastností činnosti, ktorá spôsobuje znečistenie (množstvo obzvlášť škodlivých látok vo vypúšťaných priemyselných vodách, pripadajúce na jednotku spracovaných alebo vyrobených obzvlášť škodlivých látok).

V prípadoch, keď nie je možné stanoviť množstvo použitých látok, môže orgán štátnej vodnej správy povoliť spôsob monitorovania založený na množstve odvodenom z výrobnéj kapacity, pre ktorú bolo udelené povolenie.

Pre vypúšťanie priemyselných odpadových vôd s obsahom obzvlášť škodlivých látok stanoví príslušný orgán štátnej vodnej správy povinnosť odoberať reprezentatívnu 24-hodinovú zlievanú vzorku počas celého roka. Množstvo vypustených látok počas jedného mesiaca sa vypočíta ako súčet denných množstiev vypustených látok.

Odber vzoriek a meranie množstva vypúšťaných odpadových vôd sa zvyčajne vykonáva v mieste vypúšťania odpadových vôd, na ktoré sa vzťahujú limitné hodnoty. Ak je to nevyhnutné z hľadiska zaistenia požiadaviek odporúčaných metód, možno povoliť odber vzoriek a meranie množstva vypúšťaných odpadových vôd aj na iných miestach pred miestom ich vypúšťania, ak pravidelné kontroly ukázali, že množstvo odpadových vôd v tomto bode zodpovedá množstvu vôd v mieste ich vypúšťania alebo je vždy vyššie. Pritom je potrebné zabezpečiť, aby všetky vypúšťané vody, ktoré by mohli byť znečistené danými látkami, boli zahrnuté do sledovania.

Orgán štátnej vodnej správy môže v prípade, že vypúšťané množstvo látky neprekročí určitú hodnotu, ktorá je pre danú látku uvedená v špecifických opatreniach, povoliť zjednodušený spôsob monitoringu. Napr. v prípade ortuti: ak priemyselný podnik, ktorý nepoužíva chlóralkalickú elektrolýzu, nevypúšťa viac ako 7,5 kg ortuti za rok, môže byť stanovený zjednodušený postup monitorovania vypúšťania predmetných odpadových vôd. S ohľadom na stav pri dosahovaní a priebežnom udržiavaní kvalitatívneho cieľa v príslušnom recipiente možno monitoring založený na kontinuálnom celoročnom odbere zlievaných vzoriek

zredukovať až napr. na odber štyroch reprezentatívnych 24-hodinových zlievaných vzoriek za mesiac, v prípade priaznivej situácie v recipiente (bezproblémové udržiavanie kvalitatívneho cieľa).

Pri povoľovaní vypúšťania priemyselných odpadových vôd s obsahom obzvlášť škodlivých látok do povrchových vôd orgán štátnej vodnej správy musí vychádzať aj z kvalitatívnych cieľov, pri dodržaní ktorých je zabezpečený ekologicky priaznivý stav vodných útvarov a potrebné podmienky na ochranu zdravia obyvateľstva a na používanie vody. Koncentrácia obzvlášť škodlivých látok prezentujúca kvalitatívne ciele pre obzvlášť škodlivé látky v povrchových vodách sa obyčajne vzťahuje na priemerné ročné výsledky sledovania. Ak sa aplikuje viac ako jeden kvalitatívny cieľ v jednej oblasti, tak kvalita vody musí vyhovovať všetkým týmto cieľom. Kvalitatívne ciele a spôsob ich monitorovania sú uvedené v časti B prílohy č. 7.

Monitorovanie stavu povrchových vôd sa uskutočňuje v zmysle vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 221/2005 Z. z. určenými organizáciami.

V špecifických opatreniach pre obzvlášť škodlivé látky sú v časti C uvedené odporúčané metódy merania a limity detekcie. Analýza môže byť vykonaná aj inou metódou, ak jej detekčný limit, presnosť a správnosť zodpovedajú odporúčanej metóde.

K § 4 ods. 2

Podmienkou splnenia limitných hodnôt ukazovateľov znečistenia vypúšťaných priemyselných odpadových vôd s obsahom obzvlášť škodlivých látok z nových priemyselných zdrojov (§ 2 písm. t) vodného zákona) je uplatnenie najlepšej dostupnej techniky (§ 2 písm. ah) vodného zákona), ktorá je potrebná na znižovanie množstva týchto látok vo vypúšťaných odpadových vodách s cieľom ich postupného vylúčenia a na odstránenie nerovného konkurenčného prostredia.

K § 4 ods. 3 a 4

Tieto ustanovenia popisujú podmienky dosiahnutia súladu vypúšťania priemyselných odpadových vôd s obsahom obzvlášť škodlivých látok do povrchových vôd s povolením.

Súlad sa dosiahne, ak priemerné denné koncentrácie a priemerné mesačné koncentrácie obzvlášť škodlivých látok neprekročia ustanovené prípustné hodnoty určené v povolení. Bilančné množstvo vypúšťaných obzvlášť škodlivých látok sa hodnotí ako dodržané, ak ich množstvo pripadajúce na jednotku charakteristického parametra znečisťujúcej činnosti za obdobie jedného dňa a jedného mesiaca neprekročí hodnotu určenú v povolení.

Nakoľko pre tieto prípady je nastavený vlastný spôsob hodnotenia súladu, považujeme za potrebné zdôrazniť, že pre obzvlášť škodlivé látky z výrob, na ktoré sa vzťahujú špecifické opatrenia uvedené v prílohe č. 7 k nariadeniu vlády neuplatňujeme výpočet prípustných koncentrácií „ c_p “ spôsobom uvedeným v prílohe č. 1 k tomuto metodickému usmerneniu.

K § 4 ods. 5

Pre obzvlášť škodlivé látky, ktoré nie sú v prílohe č. 7 zahrnuté, je potrebné postupovať v súlade so zásadami určovania limitných hodnôt ďalších obzvlášť škodlivých látok a škodlivých látok, ktoré sú uvedené v prílohe č. 8. Tieto zásady je potrebné primerane

zohľadňovať aj v prípade, že nie sú určené limitné hodnoty pre danú výrobnú prevádzku. Predmetom tohto ustanovenia sú predovšetkým tie látky, vyskytujúce sa vo vypúšťaných odpadových vodách, ktoré sú toxické, ťažko rozložiteľné a kumulujú sa v živých organizmoch. Môžu to byť napr. niektoré látky z prílohy č.1 k vodnému zákonu, zoznam III Prioritné látky. Prioritné látky s takýmito vlastnosťami tvoria podskupinu prioritných látok – tzv. nebezpečné prioritné látky. V prípade ak sa vo vypúšťaných odpadových vodách vyskytujú látky zo zoznamu tzv. relevantných látok pre SR (Program znižovania znečistenia vôd škodlivými a obzvlášť škodlivými látkami) je potrebné pre danú látku postupovať individuálne s ohľadom na uvedené vlastnosti.

K § 5 ods. 1 a 2

Články definujú pojem „odpadové vody z odľahčovacích objektov“ a pojem „odľahčovací objekt“, nakoľko táto definícia nie je uvedená vo vodnom zákone. Pre samotnú definíciu pojmu „odpadové vody“ platí primerane § 2 písm. g) vodného zákona.

K § 5 ods. 3 a 4

Odľahčovanie je možné na základe § 36 ods. 10 vodného zákona len počas privalových dažďov, v bezdažďovom období je neprípustné. Pri povoľovaní o vypúšťaní odpadových vôd z odľahčovacích objektov sa neurčujú limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia, ale iba pomocné kritériá, ktoré nepriamo obmedzujú vypúšťané množstvo znečistenia.

Pomer zmiešania je v tomto odseku definovaný ako základné kritérium pre jednoduché prípady, teda tie stokové siete, ktoré nespĺňajú podmienky, uvedené v § 5 ods. 5 nariadenia vlády. Pod pojmom „komunálne odpadové vody v bezdažďovom období“ v tomto odseku sa rozumie definícia v súlade s § 2 písm. j) vodného zákona, teda „voda zo sídelných útvarov, pozostávajúca prevažne zo splaškových odpadových vôd; môže obsahovať priemyselné odpadové vody, infiltrovanú vodu“, ale bez vôd z povrchového odtoku (v bezdažďovom období). Tento prietok sa na existujúcich sieťach určuje priamym meraním, v prípade projektovaných stokových sietí hydrotechnickým výpočtom.

V miestach so sprísnenými požiadavkami na kvalitu povrchovej vody môže orgán štátnej vodnej správy vyžadovať vyššie nariadenie odpadových vôd tak, aby zmiešavací pomer bol až do rozsahu 1:8. Pritom orgán štátnej vodnej správy pri rozhodovaní o požadovanom zmiešavacom pomere prihliada k miestnym pomerom, najmä k :

- veľkosti a charakteru zástavby odvodňovaného územia nad odľahčovacím objektom vo vzťahu k hydrologickým pomerom v recipiente (pre väčšie odvodňované plochy a malé prietoky v recipiente volíme vyšší zmiešavací pomer),
- druhu a zloženiu komunálnej odpadovej vody (ak odpadové vody obsahujú vyšší podiel priemyselných odpadových vôd s obsahom škodlivých a obzvlášť škodlivých látok, volíme vyšší zmiešavací pomer),
- počtu, usporiadaniu a veľkosti odľahčovacích objektov (pri viacerých odľahčovacích objektoch, zaústených do jedného recipientu volíme vyšší zmiešavací pomer),
- pomeru množstva odpadových vôd z odľahčovacích objektov a koncentrácie znečisťujúcich látok v týchto vodách ku kvantitatívnym a kvalitatívnym ukazovateľom povrchovej vody, do ktorej sa odpadové vody vypúšťajú, resp. potreby ochrany povrchových vôd pred znečistením, spôsobeným odpadovými vodami

z odľahčovacích objektov (pri viac znečistených povrchových vodách volíme z dôvodu ich ochrany vyšší zmiešavací pomer),

- spôsobu využívania povrchových vôd (ak je povrchová voda využívaná ako vodárenský zdroj, voda na kúpanie alebo voda vhodná pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb volíme vyšší zmiešavací pomer).

Pri určovaní zmiešavacieho pomeru odľahčovacích objektov je potrebné doložiť hydrotechnický výpočet vypracovaný oprávnenou osobou:

- pri navrhovaných (nových) stavbách odľahčovacích objektov je to povinnosť (vyplýva z § 45 zákona 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku),
- pri existujúcich stavbách odľahčovacích objektov je určenie zmiešavacieho pomeru zložitejšie a vzhľadom na skutočnosť, že pri nesplnení minimálneho pomeru nariadenia je aj podkladom pre uloženie finančne náročných opatrení (na rekonštrukciu stokovej siete, resp. čistiarne odpadových vôd), je potrebné, aby bol vypracovaný oprávnenou osobou - projektantom vodohospodárskych stavieb.

Odpadové vody z odľahčovacích komôr musia byť pred vyústením zbavené veľkých plávajúcich látok, teda plávajúcich a unášaných väčších častíc. Výhľadovým cieľom pri stanovovaní podmienok odľahčovania je ochrana vodného ekosystému povrchových vôd pred nárazovým vypúšťaním (najmä ochrana rýb). Takáto ochrana môže byť založená napr. na postupnom znižovaní periodicity odľahčovania. Na dosiahnutie tohto cieľa je potrebné okrem iného aj redukovať množstvo a znečistenie vôd z povrchového odtoku ešte pred vtokom do stokovej siete. Za opatrenia na redukcii množstva vypúšťaných odpadových vôd z odľahčovacích objektov a vôd z povrchového odtoku ako aj redukcii množstva znečistenia, odvádzaného týmito vodami sa považujú najmä :

- oddelené odvádzanie vôd z povrchového odtoku a odpadových vôd,
- využitie povrchovej retencie povodia a jeho samočistiacej schopnosti,
- decentralizované vsakovanie málo znečistených vôd z povrchového odtoku do zeme,
- polovegetačné a vegetačné opatrenia,
- vsakovanie málo znečistených vôd z povrchového odtoku,
- využitie retenčnej kapacity stokovej siete,
- zaradenie dažďových nádrží alebo vírových separátorov do systému stokovej siete,
- výstavbu odľahčovacích objektov s vysoko osadenou priepadovou hranou,
- riadenie odtoku odpadových vôd v stokovej sieti,
- zaradenie lapačov splavenín a lapačov olejov a ropných látok,
- čistenie záchytných zariadení dažďových vpustov,
- preplachovanie a čistenie úsekov stôk s nadmernou tvorbou sedimentov,
- kombináciou predchádzajúcich opatrení.

Pri ustanovovaní požiadaviek pre povolenie odľahčovania odpadových vôd, najmä pri ustanovovaní vyššieho zmiešavacieho pomeru ako 1:4, sa v súvislosti s ekologickým dopadom variantne zvažuje ekonomická náročnosť technických riešení.

K § 5 ods. 5

Odborné posúdenie zrážkových a odtokových pomerov je potrebné vykonať za účelom dokladovania činnosti odľahčovacích objektov. Posúdenie je možné vykonať použitím detailnejších metód, napr. rôznymi hydrologickými metódami, metódami založenými na štatistickom spracovaní a vyhodnotení zrážkomerných údajov, alebo matematickým modelovaním zrážkového odtoku. Za najpresnejší údaj o činnosti odľahčovacích komôr sa považuje dlhodobé priame meranie počtu prípadov odľahčenia v odľahčovacích objektoch, odľahčovacích stokách alebo na výustoch odľahčovacích stôk.

V prípade viacerých výustov odpadových vôd z odľahčovacích objektov na jednej stokovej sieti sa pri posudzovaní a povoľovaní vyústení požaduje splnenie kritérií, predpísaných týmto ustanovením pre každý výust osobitne.

K § 5 ods. 6

Zmiešavací pomer pre odľahčovacie objekty umiestnené v ČOV pred primárnym stupňom čistenia musí takisto spĺňať požiadavky, uvedené v § 5 ods. 4 alebo 5.

Cieľom je dosiahnuť stav, aby sa komunálne odpadové vody počas dažďového obdobia, ktoré sa hydraulicky neodľahčia v odľahčovacom objekte na stokovej sieti pred ČOV, dopravili na ČOV a aby prešli minimálne mechanickým stupňom ČOV. Za mechanický stupeň sa považuje minimálne sústava pozostávajúca z lapača piesku a jemných hrablic s otvormi medzi hrablicami do 6 mm vrátane. V prípadoch, ak je kapacita mechanického stupňa menšia, ako je množstvo privádzaných vôd do ČOV počas dažďa, je potrebné na prítoku do ČOV vybudovať dažďovú nádrž, ktorými sa dosiahne regulácia prítoku na ČOV, resp. vykonať iné opatrenia.

K § 6 ods. 1 a 2

Cieľom ustanovení týchto odsekov je dosiahnuť zníženie prítoku vôd z povrchového odtoku do stokovej siete. Preto je žiadúce, aby sa vody z povrchového odtoku, ktoré spĺňajú požiadavky podľa § 6 ods. 2, nezaústňovali do stokovej siete, ale aby sa (podľa možnosti) vypúšťali priamo na mieste ich vzniku do podzemných vôd nepriamo (decentralizované vsakovanie málo znečistených vôd z povrchového odtoku).

Pojem „nepriame vypúšťanie“ je definovaný v § 2 písm. r) vodného zákona.

V oboch odsekoch sa kladie dôraz na predpoklad absencie látok, ktoré môžu nepriaznivo ovplyvniť kvalitu povrchových (hlavne v prípade vôd na kúpanie a vôd odoberaných na pitné účely (§ 7 a § 8 vodného zákona) a podzemných vôd.

Orgán štátnej vodnej správy posúdi na základe poznania konkrétnej situácie mieru znečistenia vôd z povrchového odtoku. Za málo znečistené vody možno považovať napr. odtok zo striech, z parkových plôch, zo spevnených plôch využívaných na športové účely, z chodníkov okolo rodinných a bytových domov a pod. Vzhľadom na technickú úroveň automobilov sú väčšinou odtokové hodnoty znečistenia (napr. NEL) z parkovísk a ciest zanedbateľné, preto sú odľahčovače alebo iné objekty určené skôr pre zabezpečenie v prípadoch havárií ako na čistenie vôd z povrchového odtoku. Z tohto dôvodu by bolo vhodné za znečistené vody z povrchového odtoku považovať až vody napr. z diaľnic, veľkokapacitných parkovísk (pred

supermarketmi, parkoviská nákladných automobilov a strojov), z priemyselných areálov a pod.

Pri povoľovaní je potrebné zvážiť aj možnosť kontaminácie vôd z povrchového odtoku znečisťujúcimi látkami za mimoriadnych okolností (napr. v dôsledku havárie). V takom prípade uloží orgán štátnej vodnej správy vykonať opatrenia na zamedzenie šírenia sa znečistenia a na zmiernenie jeho negatívnych dopadov.

K § 6 ods. 3

Pod „zariadením na zachytenie plávajúcich látok“ sa rozumie zariadenie, ktoré odstráni z vypúšťanej vody veľké plávajúce a unášané väčšie látky.

K § 6

Povolenie na vypúšťanie vôd z povrchového odtoku sa vydáva na dobu neurčitú.

K § 7 až 10

Ustanovenia týchto paragrafov sú organizačného charakteru. V § 7 je ustanovenie oznamovacích povinností pre Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky voči európskej komisii týkajúcich sa najmä škodlivých a obzvlášť škodlivých látok. Príloha č. 9 obsahuje zoznam smerníc EÚ transponovaných do našej právnej úpravy týmto nariadením, čím sa sprehľadňuje miera harmonizácie nášho a európskeho práva. § 9 a § 10 zavádzajú účinnosť nariadenia vlády od 1. júla 2005 s tým, že v plnom rozsahu nahrádza Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 491/2002 Z. z., ktoré sa jeho nadobudnutím účinnosti ruší.

II. časť

Metodické usmernenie

Čl. 1.

Všeobecné ustanovenia

(1) Cieľom limitovania (povoľovania) vypúšťaného množstva znečistenia je jeho regulácia, ktorá má zabezpečiť obmedzovanie a postupné znižovanie vypúšťaného znečistenia tak, aby sa nezhoršovala súčasná kvalita prírodných povrchových a podzemných vôd, resp. dosiahlo sa zlepšenie ich stavu pre zabezpečenie trvalo udržateľného využívania vôd prostredníctvom postupného naplňovania krátkodobých a dlhodobých cieľov v ochrane vôd. Pri svojej činnosti pre naplnenie tohto cieľa vychádza orgán štátnej vodnej správy najmä z ustanovení 5. časti vodného zákona a z potreby v maximálnej miere aplikovať preventívne opatrenia najmä v zdrojoch znečistenia a vychádzať zo zásady eliminácie negatívnych účinkov na životné prostredie priamo v zdrojoch znečistenia.

(2) Povoľovanie vypúšťaného množstva znečistenia je jedným z realizačných nástrojov pre implementáciu opatrení na dosiahnutie environmentálnych cieľov tvoriacich súčasť Vodného plánu Slovenska následne rozpracovaných v zodpovedajúcich dokumentoch vodného plánovania v súlade s 3. časťou vodného zákona v plánoch manažmentu povodí a plánoch manažmentu oblasti povodia, podrobnosti ktorých určuje vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 224/2005 Z. z.. Podľa § 13 ods. 1 vodného zákona je plán manažmentu (oblasti) povodia základným nástrojom na dosiahnutie cieľov vodného plánovania v (oblasti) povodí. Ustanovuje environmentálne ciele, programy opatrení na ich zabezpečenie vrátane finančného krytia. Návrh plánu manažmentu (oblasti) povodia vypracováva Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky prostredníctvom ním riadených právnických osôb (VÚVH, SHMÚ) a správcu vodohospodárskych významných tokov (SVP, š.p.) v spolupráci s orgánmi štátnej vodnej správy. Podľa § 15 ods.1 vodného zákona sa musí pri každom opatrení vyhodnotiť predpokladaný výsledok z hľadiska zlepšenia vodných pomerov v danom vodnom útvere. Program opatrení sa delí na základné a doplnkové opatrenia. Základné opatrenia plánu opatrení definuje § 15 ods. 2 vodného zákona. Medzi ne vo vzťahu regulácii znečistenia patria podľa § 15 ods. 2 písm. d) až f) vodného zákona opatrenia zamerané najmä na vypúšťanie komunálnych odpadových vôd, zabránenie vypúšťaniu priemyselných odpadových vôd s obsahom obzvlášť škodlivých látok a ochranu vôd pred znečistením z poľnohospodárskych činností. Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 224/2005 Z. z. v § 9 ods. 5 pojíma predmetnú problematiku komplexnejšie, keď hovorí o opatreniach doplnujúcich vodohospodársku infraštruktúru v rámci povodia. § 13 ods. 3 vodného zákona ustanovuje časový a vecný postup na vypracovanie, prehodnocovanie a aktualizáciu plánu manažmentu povodia. Z neho vyplýva, že hoci plán manažmentu povodí môže byť schválený až do 31.12.2009, do 31.12.2004 mali byť vykonané charakteristiky čiastkových povodí, zhodnotený dopady ľudských činností na stav povrchových a podzemných vôd a vypracované ekonomické analýzy nakladania s vodami. Tieto analýzy spolu s koncepciou VH politiky pre príslušné obdobie a ďalšími koncepčnými a rozvojovými programami pre parciálne oblasti vodného hospodárstva a iné sektory (§ 4 ods. 4 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 224/2005 Z. z.) ako aj vodohospodárska bilancia množstva a kvality povrchovej vody za uplynulý rok a pre výhľadové horizonty (§ 26 ods. 4 vyhlášky Ministerstva životného

prostredia Slovenskej republiky č. 221/2005 Z. z.) a vodohospodárska bilancia množstva a kvality podzemnej vody za uplynulý rok a pre výhľadové horizonty (§ 26 ods.7 vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 221/2005 Z. z) sú podkladovými materiálmi pre vypracovanie plánu manažmentu povodia. Predmetné materiály nie sú spracovávané samoučelne alebo jednoúčelovo, ale sú k dispozícii pre využívanie v činnosti orgánov štátnej vodnej správy pri zabezpečovaní realizácie vodnej správy prostredníctvom realizácie povolovacieho procesu už v súčasnosti. Všetky tieto materiály § 65 vodného zákona ustanovuje za podklady pre výkon štátnej vodnej správy.

(3) Nutnosť takéhoto prístupu vyplýva z nereálnosti realizácie programov opatrení tvoriacich súčasť plánov manažmentu povodí za obdobie troch rokov (§ 15 ods. 4 vodného zákona). Nakoľko sa vypracovávajú v súlade s existujúcim právnym rámcom, pre ich napĺňanie pôsobia už v súčasnosti platné požiadavky právnej úpravy. Preto je nutné vychádzajúc z vykonaných analýz a dostupných koncepčných materiálov aplikovať základné zásady v prístupe k manažmentu kvality vodných zdrojov v rámci činností orgánov štátnej vodnej správy pri rozhodovaní o povoľovaní osobitného užívania vôd a určovaní podmienok pre takéto nakladanie s vodami.

(4) Základnou z nich je integrovaný prístup k manažmentu vôd v povodí, neoddeliteľnou súčasťou ktorého je manažment kvality vôd. Regulácia limitovaného množstva znečistenia od producentov sa realizuje povoľovaním vypúšťania aplikáciou emisno – imisného princípu. Pričom sa zároveň zohľadňuje podiel a technické možnosti zníženia znečistenia (pri aplikácii BAT) na príspevku znečistenia z jednotlivých zdrojov (bodových i difúzných podľa § 30 ods. 2 a 3 vodného zákona) v rámci povodia, resp. oblasti povodia a ekonomická efektívnosť vynakladaných nákladov.

(5) Emisno – imisný princíp vychádza zo všeobecných požiadaviek na kvalitu povrchovej vody (príloha č. 1 k nariadeniu vlády), z kvalitatívnych cieľov povrchových vôd podľa účelu ich využívania (príloha č. 2 k nariadeniu vlády) a limitných hodnôt ukazovateľov znečistenia vypúšťaných odpadových vôd a osobitných vôd (príloha č. 3 a č. 7 k nariadeniu vlády). Ako výhľadový cieľ kvality povrchových vôd pre vybrané spôsoby využívania sú definované odporúčané hodnoty (OH) kvalitatívnych cieľov povrchových vôd. Krátkodobý cieľ kvality povrchových vôd pre vybrané spôsoby využívania je definovaný medznými hodnotami (MH). Pričom v realizácii ochrany vodných zdrojov sa ako najvýznamnejšia priorita chápe ochrana súčasných a perspektívnych zdrojov pitných vôd, t. j. hlavne vodárenských tokov a podzemných zdrojov vody situovaných v alúviách riek.

(6) Ak ide o zmesný typ odpadovej vody, kde každý typ vôd má svoju kategóriu a limity, vody sa nedajú oddeliť a posúdiť samostatne. V takomto prípade je potrebné pri vydávaní rozhodnutia pristupovať individuálne tak, aby sa zabezpečila požadovaná ochrana vôd v plnom rozsahu. Určiť dominantný typ odpadových vôd (podľa znečistenia) a rozsah ukazovateľov pre tento typ vypúšťaných odpadových vôd rozšíriť o relevantné špecifické ukazovatele znečistenia ďalšieho typu odpadových vôd, ktorý tvorí zmes. Následne stanoviť limity vychádzajúc z požiadaviek na čistenie odpadových vôd pre jednotlivé druhy výrobu (typ priemyslu) a požadovanej kvality vôd v recipiente. Je potrebné brať do úvahy, že množstvo odpadovej vody (hlavne u priemyselných OV) nemusí byť vždy rozhodujúcim parametrom vo vzťahu k produkcii znečistenia.

V prípade potreby odbor štátnej vodnej správy môže stanoviť požiadavky na oddelené zneškodňovanie odpadových vôd z určitých výrobu. V prípade priemyslu je celé nariadenie

vlády nastavené rámcovo. Vydávanie rozhodnutí o povolení na vypúšťanie odpadových vôd vyžaduje vo všeobecnosti erudovaný individuálny prístup.

(7) Nariadenie vlády upravuje aj zásady pre povoľovanie vypúšťania priemyselných odpadových vôd s obsahom škodlivých látok a obzvlášť škodlivých látok do povrchových vôd. Okrem toho, že vytvára všeobecný rámec pre vykonávanie požiadaviek vodného zákona na ochranu vôd pred týmito látkami vypúšťanými v odpadových vodách, presadzuje princíp postupného znižovania vypúšťania škodlivých látok a postupného obmedzovania až po úplné zamedzenie vypúšťania obzvlášť škodlivých látok v odpadových vodách do povrchových vôd (v súlade s kvalitatívnymi cieľmi a lehotami na ich dosiahnutie obsiahnutými v Programe znižovania znečisťovania vôd škodlivými látkami a obzvlášť škodlivými látkami, § 40 vodného zákona). Pre zoznam obzvlášť škodlivých látok (17 definovaných chemických látok), v priamej väzbe na zodpovedajúcu výrobnú prevádzku a zodpovedajúcu používanú technológiu ustanovuje aj špecifické opatrenia na zabezpečenie tohoto princípu. V prípade vypúšťania odpadových vôd s obsahom obzvlášť škodlivých látok je nevyhnutné pri vydávaní povolenia zohľadniť okrem všeobecných podmienok ustanovených v nariadení vlády pre jednotlivé priemyselné odvetvia aj požiadavky obsiahnuté v § 4 tohto nariadenia.

(8) Zoznam obzvlášť škodlivých látok je otvorený a nariadenie stanovuje aj zásady určovania limitných hodnôt pre ďalšie obzvlášť škodlivé látky a škodlivé látky (príloha č. 8 k nariadeniu vlády), ktoré zatiaľ nie sú v našej právnej úprave určené, príp. možno tieto zásady použiť aj pre obzvlášť škodlivé látky vo vzťahu k ďalším výrobným prevádzkam.

Čl. 2

Obsah žiadosti o povolenie na vypúšťanie odpadových vôd alebo osobitných vôd do povrchových vôd

(1) Žiadosť o povolenie na vypúšťanie odpadových vôd alebo osobitných vôd do povrchových vôd musí byť doložená najmä:

- a) údajmi o množstve, kvalite a spôsobe vypúšťania odpadových vôd alebo osobitných vôd,
 1. charakteristika odpadových alebo osobitných vôd,
 2. množstvo vypúšťaných odpadových vôd alebo osobitných vôd do recipientu (max. prietok l/s, priemerný denný bezdažďový prietok m³/deň, celkové množstvo vypúšťaných vôd m³/rok), pri priemyselných odpadových vodách aj množstvo odpadových vôd vypúšťaných z jednotlivých výrobných činností a celkový prítok odpadových vôd do podnikovej kanalizácie,
 3. spôsob zneškodňovania odpadových vôd, prehľad technologických stupňov čistenia a účinnosť čistenia jednotlivých technologických stupňov, celková účinnosť čistenia odpadových vôd
 4. koncentračné hodnoty znečistenia vypúšťaných vôd do recipientu (max. hodnoty mg/l, priemerné hodnoty mg/l), v prípade priemyselných odpadových vôd aj maximálne a priemerné koncentračné hodnoty jednotlivých druhov znečistenia odpadových vôd vypúšťaných z jednotlivých výrobných činností a celková koncentrácia jednotlivých druhov znečistenia odpadových vôd vypúšťaných do podnikovej kanalizácie,
 5. bilančné hodnoty jednotlivých druhov znečistenia (pre jednotlivé ukazovatele kg/deň, t/rok, t/sezónu), pri priemyselných odpadových vodách aj bilančné hodnoty jednotlivých druhov znečistenia odpadových vôd vypúšťaných z jednotlivých výrobných činností a celková bilancia jednotlivých druhov znečistenia odpadových

vôd vypúšťaných do podnikovej kanalizácie, pri vybraných priemyselných výrobách aj hodnoty špecifickej produkcie znečistenia v odpadových vodách na jednotkové množstvo spracovanej suroviny alebo výrobkov kg/t,

6. lokalizácia výustu, lokalizácia miesta a uvedenie spôsobu odberu vzorky, druh vzorky (bodová, kvalifikovaná bodová, zlievaná),
7. časový režim vypúšťania odpadových vôd do recipientu v priebehu dňa,
8. pri sezónnom vypúšťaní (aj pri sezónnych výrobách) okrem údajov požadovaných v bode 7. aj časový priebeh vypúšťania odpadových vôd v priebehu roka,
9. údaje o počte dní v kalendárnom roku a období, kedy sú odpadové vody vypúšťané,
10. podľa potreby údajmi o druhu meradiel prietoku a ich popisom, o spôsobe evidencie, archivácie a vyhodnocovania nameraných hodnôt s dokladovou časťou v zmysle požiadaviek zákona č. 142/2000 Z. z. o metrologii a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyhlášky Úradu pre normalizáciu, metrologiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky č. 210/2000 Z. z. o meradlách a metrologickej kontrole v znení neskorších predpisov, vyhlášky Úradu pre normalizáciu, metrologiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky č. 27/2002 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Úradu pre normalizáciu, metrologiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky č. 210/2000 Z. z. o meradlách a metrologickej kontrole v znení neskorších predpisov a prílohe č. 64 k vyhláške č. 27/2002 Z. z.,
11. podľa potreby údajmi o druhu a popisom ostatných meradiel, o spôsobe evidencie, archivácie a vyhodnocovania nameraných hodnôt,
12. spôsob prevádzkového sledovania kvality odpadových vôd,
13. produkcia znečistenia v aglomerácii,

ak nejde o súbeh konaní žiadateľ priloží k žiadosti o povolenia na vypúšťanie okrem údajov podľa bodov 1 až 8 aj nasledovnú zjednodušenú výkresovú dokumentáciu stavby:

14. celková prehľadná situácia stokovej siete a ČOV s vyznačením rozhodujúcich producentov odpadových vôd, výustov s udaním návrhových prietokov,
15. technologická schéma ČOV,
16. hydrotechnický výpočet ČOV a v prípade potreby aj stokovej siete,

b) údajmi o recipiente a posúdením vplyvu vypúšťaných odpadových vôd alebo osobitných vôd na kvalitu vody v recipiente, najmä:

1. názov recipientu, určenie významných využívaní vôd v časti toku pod výustom, kde môže byť vypúšťaním odpadových vôd alebo osobitných vôd ovplyvnená kvalita vôd recipientu,
2. riečny kilometer z posledného aktuálneho vydania vodohospodárskej mapy vyústenia odpadových vôd alebo osobitných vôd,
3. prietok vody v recipiente v mieste vyústenia (Q_{355} , prípadne minimálny zaručený prietok),
4. kvalita vody v recipiente, ktorá môže byť vypúšťaním týchto vôd ovplyvnená (ide o údaje, ktoré objektívne vypovedajú o kvalite vody v recipiente neovplyvnenej vypúšťaním, t.j. z najbližšieho monitorovaného profilu recipientu nad vyústením odpadových vôd alebo osobitných vôd),
5. stanovisko príslušného správcu vodohospodársky významného vodného toku k vypúšťaniu odpadových vôd alebo osobitných vôd najmä z hľadiska súladu s vodohospodárskymi plánmi čiastkových povodí, t.j. integrovaným prístupom

k manažmentu kvality vôd vychádzajúc z dokumentov podľa čl. 1 ods. 3 a doklady o rokovaníach s orgánmi štátnej správy a s účastníkmi vodoprávneho konania.

- (2) Žiadosť o povolenie na vypúšťanie priemyselných odpadových vôd s obsahom obzvlášť škodlivých látok musí okrem všetkých náležitostí uvedených v odseku 1 ďalej obsahovať:
1. priemerné a maximálne denné koncentrácie a priemerné a maximálne mesačné koncentrácie vypúšťaných obzvlášť škodlivých látok,
 2. množstvo vypúšťaných odpadových vôd s obsahom obzvlášť škodlivých látok,
 3. bilančné množstvo vypúšťaných obzvlášť škodlivých látok vyjadrené ako množstvo pripadajúce na jednotku charakteristického parametra znečisťujúcej činnosti za obdobie jedného dňa a jedného mesiaca,
 4. pre nové priemyselné zdroje podľa § 2 písm. t) vodného zákona preukázanie uplatnenia najlepších dostupných techník, potrebných na znížovanie množstva týchto látok vo vypúšťaných odpadových vodách s cieľom ich postupného vylúčenia,
 5. zoznam obzvlášť škodlivých látok, ktoré vstupujú do jednotlivých výrobných procesov alebo vznikajú v procese výroby a ich priemerné a maximálne množstvá za obdobie jedného dňa a jedného mesiaca.

- (3) Žiadosť o povolenie na vypúšťanie vôd z povrchového odtoku a odľahčovaných odpadových vôd musí obsahovať:

- a) pre vypúšťanie odľahčovaných odpadových vôd najmä:
1. lokalizácia odľahčovacieho objektu (označenie odľahčovacieho objektu, označenie stoky, názov ulice a pod.)
 2. typ stokovej siete (jednotná, polodelená, atď.), počet odľahčovacích objektov na sieti, v prípade potreby predpokladaný počet odľahčení za rok,
 3. priemerný denný prietok komunálnych odpadových vôd v bezdažďovom období stokou v mieste odľahčovacieho objektu, prípadne ostatné charakteristické prietoky komunálnych odpadových vôd v bezdažďovom období,
 4. charakteristika odpadových vôd pretekajúcich stokou v mieste odľahčovacieho objektu v bezdažďovom období (najmä podiel a zloženie priemyselných odpadových vôd, ako aj vôd obsahom obzvlášť škodlivých látok),
 5. charakteristika vôd z povrchového odtoku podľa druhu povrchu, z ktorého odtekajú (najmä cestné komunikácie, parkoviská, odstavné a montážne plochy v priemyselných areáloch a pod.),
 6. v prípade potreby (podľa § 5 ods. 5 nariadenia vlády) čas dotoku stokovou sieťou a vypočítaný počet odľahčení,
 7. spôsob a početnosť údržby a kontroly správnej funkcie odľahčovacieho objektu prevádzkovateľom,
 8. spôsob odstránenia plávajúcich látok pred vyústením do povrchových vôd,

ak nejde o súbeh konaní žiadateľ priloží k žiadosti o povolenia na vypúšťanie okrem údajov podľa bodov 1 až 8 aj nasledovnú zjednodušenú výkresovú dokumentáciu stavby:

9. celková prehľadná situácia stokovej siete s vyznačením jednotlivých odľahčovacích komôr a im prislúchajúcich odvodňovaných plôch, s usporiadaním odľahčovacích objektov a návrhovými prietokmi,

10. náčrt odľahčovacieho objektu, z ktorého má byť zrejmý spôsob zabezpečenia správnej funkcie odľahčovacieho objektu,
11. hydrotechnický výpočet prietoku, odvádzaného do čistiarne odpadových vôd, hydraulický výpočet, ktorý dokladuje správnu funkciu odľahčovacieho objektu počas privalových dažďov (hydrotechnické posúdenie súladu s podmienkami ustanovenými § 5 ods. 4 nariadenia vlády).

b) pre vypúšťanie vôd z povrchového odtoku:

1. lokalizácia odvodňovanej plochy a výustného objektu (názov recipientu, riečny km),
2. charakteristika vôd z povrchového odtoku, najmä znečistených vôd z povrchového odtoku, alebo aspoň identifikácia pôvodu – na akých a ako veľkých plochách vznikajú (dôležitý je najmä podiel cestných komunikácií, parkovísk, odstavných a montážnych plôch v priemyselných areáloch a pod.), rozloha plôch, určenie látok, resp. skupín látok, s ktorými môžu vody z povrchového odtoku prísť do kontaktu a teda ich obsahovať,
3. predpokladané ročné množstvo vypúšťaných vôd z povrchového odtoku a maximálny ročný prietok vypúšťaných vôd z povrchového odtoku (periodicita = 1,0)
4. spôsob a početnosť údržby a kontroly správnej funkcie odľahčovacieho objektu prevádzkovateľom,
5. spôsob odstránenia plávajúcich látok pred vyústením do povrchových vôd, spôsob odstraňovania škodlivých alebo obzvlášť škodlivých látok, ak sú súčasťou vôd z povrchového odtoku

ak nejde o súbeh konaní žiadateľ priloží k žiadosti o povolenia na vypúšťanie okrem údajov podľa bodov 1 až 8 aj nasledovnú zjednodušenú výkresovú dokumentáciu stavby:

6. celková prehľadná situácia stokovej siete s vyznačením odvodňovanej plochy,
7. hydrotechnický výpočet maximálneho ročného prietoku, vypúšťaného do povrchových vôd počas privalových dažďov,
8. údaje o recipiente podľa ods. 1 písm. b) tohto článku.

(4) Pri vydokladovaní žiadosti sa postupuje v súlade s ustanovením § 73 ods.2 vodného zákona.

Čl. 3.

Povoľovanie vypúšťania odpadových vôd alebo osobitných vôd do povrchových vôd

(1) Pri povoľovaní vypúšťania odpadových vôd a osobitných vôd do povrchových vôd orgán štátnej vodnej správy postupuje v súlade s § 21 a § 36 vodného zákona.

(2) Podľa charakteru a významnosti zdroja znečistenia orgán štátnej vodnej správy posúdi rozsah požadovaných údajov žiadateľa o povolenie na vypúšťanie odpadových vôd. Podľa § 73 ods. 2 vodného zákona orgán štátnej vodnej správy môže požadovať ďalšie doplňujúce údaje s prihliadnutím ku konkrétnym podmienkam, napr. situačnú schému kanalizácie a ČOV vo vhodnej mierke a ich stručný technický popis, údaje popisujúce výhľad produkovaného a vypúšťaného znečistenia, predpokladané zásadné zmeny v technológii výroby, v hospodárení s vodou, návrh vyhovujúceho výhľadového riešenia zneškodňovania vôd,

úroveň predčistenia z jednotlivých výrobných zdrojov, pri rozhodujúcich zdrojoch znečistenia technologicky odôvodnené množstvo vôd z jednotlivých výrobných zdrojov, zohľadnenie najlepších dostupných techník, pri komunálnych odpadových vodách ich ovplyvnenie významnými producentmi atď.

(3) Pri povoľovaní vypúšťania komunálnych odpadových vôd a splaškových odpadových vôd orgán štátnej vodnej správy berie do úvahy všetky ukazovatele a ich limitné hodnoty uvedené v prílohe č.3 časť A.1 a časť A.2 k nariadeniu vlády, pričom tieto ukazovatele a hodnoty stanovujú najvyššiu prípustnú mieru znečistenia vypúšťaných odpadových vôd a sú záväzné. Súbor ukazovateľov je možné v odôvodnených prípadoch rozšíriť (napr. vo vzťahu k charakteru znečistenia, ktoré do verejnej kanalizácie vypúšťajú významní priemyselní producenti).

(4) Pri povoľovaní vypúšťania priemyselných odpadových vôd orgán štátnej vodnej správy berie do úvahy ukazovatele a ich limitné hodnoty uvedené v prílohe č.3 časť B k nariadeniu vlády, ktoré sú pre konkrétny výrobný proces danej priemyselnej výroby charakteristické, pričom tieto ukazovatele a hodnoty stanovujú najvyššiu prípustnú mieru znečistenia vypúšťaných odpadových vôd a sú záväzné. Súbor ukazovateľov je možné v odôvodnených prípadoch rozšíriť. Pri povoľovaní vypúšťania odpadových vôd z relevantných výrobných zdrojov orgán štátnej vodnej správy zohľadňuje aj požiadavky uvedené v prílohe č.7 nariadenia vlády. V prípade, že producent preukáže neopodstatnenosť sledovania určitého ukazovateľa predpísaného pre dané priemyselné odvetvie, orgán štátnej vodnej správy môže stanoviť napr. zníženie početnosti sledovania predmetného ukazovateľa, čím sa kontroluje irelevantnosť daného parametra pre daného producenta.

(5) Uplatnenie prísnejších hodnôt limitných ukazovateľov, ako sú emisné hodnoty stanovené v prílohe č. 3 k nariadeniu vlády alebo zmeny rozsahu ukazovateľov ustanovených uvedenou prílohou v časti B, orgán štátnej vodnej správy prerokuje so správcom vodohospodársky významného vodného toku a inšpekciou a zdôvodní v povolení. Pri uplatnení prísnejších hodnôt než sú uvedené v prílohe č. 3 k nariadeniu vlády pre určité vypúšťanie (producenta OV) je potrebné posúdiť tento režim u všetkých relevantných vypúšťaní odpadových vôd (producentov OV) do daného recipientu ako aj vplyv difúzných zdrojov a starých záťaží na kvalitu vôd nad posudzovaným profilom vo vzťahu k ukazovateľu, pre ktorý je ustanovené v povolení prísnejšie kritérium. Podľa § 30 ods. 3 vodného zákona orgán štátnej vodnej správy môže uložiť vlastníkom poľnohospodárskych pozemkov a lesných pozemkov vykonať opatrenia smerujúce k zachovaniu vhodných podmienok pre výskyt vôd, zlepšovaniu vodných pomerov, k zabráňovaniu škodlivým zmenám odtokových pomerov, splavovaniu pôdy a pod. U poľnohospodárskych subjektov je potrebné vyžadovať zodpovedajúce zabezpečenie ochrany vôd pred znečistením, najmä v zraniteľných oblastiach a to hlavne vykonaním potrebných opatrení pri skladovaní, manipulácii a aplikácii prírodných a priemyselných hnojív a vhodnými spôsobmi obrábania pôdy v súlade s § 35 ods. 1 vodného zákona.

(6) U bodových zdrojov znečistenia sa posudzuje, či technická úroveň použitej technológie na čistenie odpadových vôd dosahuje parametre určené pre BAT a či v dôsledku stanovených prípustných hodnôt ukazovateľov znečistenia nevznikajú neprimerane vysoké finančné nároky na ich dodržanie v porovnaní s dosiahnutým environmentálnym efektom. Zároveň je potrebné zohľadňovať požiadavku na zabezpečenie odstraňovania nerovného konkurenčného prostredia.

Čl. 4.

Obsah žiadosti o povolenie na vypúšťanie odpadových vôd alebo osobitných vôd do podzemných vôd

(1) Žiadosť o povolenie na vypúšťanie odpadových vôd alebo osobitných vôd do podzemných vôd je potrebné zodpovedajúco doložiť podkladmi uvedenými v čl. 2 ako aj:

udaním lokalizácie miesta vypúšťania,

udaním spôsobu využitia podzemnej vody (§ 3 ods. 4 a 5 vodného zákona),

popisom odvádzania a čistenia odpadových vôd alebo osobitných vôd a preukázaním, že bolo použité najlepšie dostupné technické riešenie čistenia odpadových vôd a vyčistené odpadové vody odvádzat' do povrchových vôd je ekonomicky nadmerne náročné riešenie,

podľa § 37 ods. 1 vodného zákona stanoviskom poverenej osoby a správcu vodohospodársky významného vodného toku, ak sú povrchové vody priamo ovplyvňované podzemnými vodami; odporúča sa vyžiadať aj v prípade, ak nie je vykonané predchádzajúce zisťovanie,

stanoviskom orgánu ochrany zdravia.

(2) Žiadosť o povolenie na vypúšťanie vôd z povrchového odtoku do podzemných vôd musí byť na základe predchádzajúceho zisťovania (§ 37 ods. 1 a 2 vodného zákona) doložená podkladmi ako je uvedené v ods.1, pís. a, b, d. Tieto sa nevyžadujú, v prípade ak vypúšťané vody z povrchového odtoku spĺňajú podmienky podľa § 6 ods. 1 nariadenia vlády.

(3) Pri vydokladovaní žiadosti sa postupuje v súlade s ustanovením § 73 ods.2 vodného zákona.

Čl. 5.

Povoľovanie vypúšťania odpadových vôd alebo osobitných vôd do podzemných vôd

(1) Orgán štátnej vodnej správy môže povoliť vypúšťanie odpadových vôd alebo osobitných vôd do podzemných vôd len za predpokladu, ak sa predchádzajúcim zisťovaním preukáže, že po ich vyčistení nedôjde k ohrozeniu ani zhoršeniu kvality podzemných vôd alebo boli prijaté také opatrenia, ktoré ohrozenie a zhoršenie kvality podzemných vôd vylučujú v zmysle § 3 ods.4, § 26 ods. 5 vodného zákona.

(2) Pri povoľovaní vypúšťania odpadových vôd alebo osobitných vôd do podzemných vôd postupuje orgán štátnej vodnej správy podľa § 21 a § 37 vodného zákona.

Čl. 6.

Konanie a rozhodnutie orgánu štátnej vodnej správy

(1) Orgán štátnej vodnej správy s prihliadnutím ku všetkým rozhodujúcim okolnostiam vydá také rozhodnutie, ktoré bude v záujme ochrany stavu vôd najpriateľnejšie. Pritom bude vychádzať z prioritnej potreby zneškodňovania odpadových vôd alebo osobitných vôd v prípade rozhodujúcich zdrojov znečistenia použitím najlepších dostupných technických riešení a časového obdobia na ich realizáciu, tak aby boli dodržané obdobia stanovené vo vodnom zákone v § 16 ods. 1, § 36 ods. 3 ako aj podľa § 40 ods. 2 písm. b) v Programe znižovania znečistenia škodlivými a obzvlášť škodlivými látkami.

(2) Podľa § 73 ods. 3 vodného zákona je správca vodného toku účastníkom vodoprávneho konania vo veci povolenia týkajúceho sa vodného toku.

(3) Rozhodnutie vo výrokovvej časti bude obsahovať najmä:

označenie zdroja znečistenia a subjektu, pre ktorý je rozhodnutie vydané, miesto a spôsob (kontinuálne, diskontinuálne, sezónne) vypúšťania odpadových vôd, hodnoty množstva vypúšťaných odpadových vôd alebo osobitných vôd (max. prietok l/s, priemerný denný bezdažďový prietok m³/deň, celkové množstvo vypúšťaných vôd m³/rok), v prípade vypúšťania odpadových vôd z odľahčovacích objektov hodnotu zmiešavacieho pomeru,

pre vypúšťanie komunálnych alebo splaškových vôd prípustné koncentračné hodnoty „m“ pre jednotlivé ukazovatele v kvalifikovaných bodových vzorkách a prípustné koncentračné hodnoty „c_p“ dosiahnuteľné s pravdepodobnosťou na úrovni podľa povoleného počtu prekročení pre jednotlivé ukazovatele vo vzorkách za určené časové obdobie, prípustné bilančné hodnoty vypúšťaného znečistenia (kg/deň, t/rok, a v prípade sezónneho vypúšťania aj t/sezónu), pre ukazovatele N –NH₄ a N_{celk} aj hodnoty Z1 a Z2,

pre vypúšťanie priemyselných odpadových vôd alebo osobitných vôd neprekročiteľné prípustné koncentračné hodnoty „c_p“ v zlievaných vzorkách odoberaných spôsobom a za časový úsek určený rozhodnutím a v prípade potreby aj prípustné koncentračné hodnoty „m“ pre jednotlivé ukazovatele v kvalifikovaných bodových vzorkách, prípustné bilančné hodnoty vypúšťaného znečistenia (kg/deň, t/rok, t/smenu, kg/ množstvo vypúšťaných odpadových vôd alebo osobitných vôd do recipientu (max. prietok l/s, priemerný denný bezdažďový prietok m³/deň, celkové množstvo vypúšťaných vôd m³/rok), pri priemyselných odpadových vodách aj množstvo odpadových vôd vypúšťaných z jednotlivých výrobných činností a celkový prítok odpadových vôd do podnikovej kanalizácie,

jednotku produkcie a ak to vyžaduje charakter výroby, aj t/sezónu),

metódy stanovenia jednotlivých ukazovateľov vypúšťaného znečistenia,

miesto odberu, dobu odberu vzoriek, početnosť odberu vzoriek, spôsob odberu vzoriek a spôsob kontroly jednotlivých ukazovateľov,

pre vypúšťanie priemyselných odpadových vôd s obsahom obzvlášť škodlivých látok aj:

1. prípustné koncentračné hodnoty a prípustné bilančné hodnoty obzvlášť škodlivých látok vo vypúšťaných odpadových vodách,
2. postup monitorovania vypúšťania priemyselných odpadových vôd s obsahom obzvlášť škodlivých látok,
3. metódy stanovenia obzvlášť škodlivých látok,

hodnoty povoleného množstva vypúšťaných odľahčovaných vôd a podmienky pre ich vypúšťanie,

podmienky pre vypúšťanie vôd z povrchového odtoku,

spôsob a miesto merania alebo stanovovania množstva vypúšťaných odpadových vôd, osobitných vôd, odľahčovaných vôd a vôd z povrchového odtoku,

spôsob, formu a početnosť odovzdávania výsledkov meraní a rozborov orgánu štátnej vodnej správy,

časovú platnosť povolenia v súlade s § 21 ods.4 vodného zákona,

prípadne ďalšie upresňujúce podmienky, napr. povinnosť nahlásiť zmeny v obsahu druhov škodlivín vo vypúšťaných odpadových vodách pri napojení nových významných producentov na verejnú kanalizáciu, pri zmene výroby alebo používaných surovín v priemyselnej výrobe a pod.

(4) Ak limitné hodnoty znečistenia pre vypúšťanie odpadových vôd alebo osobitných vôd nie sú uvedené v nariadení vlády (vrátane odpadových vôd s obsahom obzvlášť škodlivých látok a škodlivých látok), určí ich orgán štátnej vodnej správy po prerokovaní s ministerstvom.

(5) Ak pre spôsob stanovenia niektorého ukazovateľa nebola doteraz vydaná technická norma, určí metódu rozboru príslušný orgán štátnej vodnej správy v povolení po predchádzajúcom prejednaní a schválení NRL pre oblasť vôd v SR a jeho odsúhlasení ministerstvom.

(6) Pri vypúšťaní splaškových a komunálnych odpadových vôd orgán štátnej vodnej správy v povolení stanovuje pre jednotlivé ukazovatele 2 skupiny hodnôt:

hodnotu "c_p", ktorá predstavuje prípustnú koncentráciu nameranú rozborom zlievanej vzorky vypúšťanej odpadovej vody alebo osobitnej vody; hodnoty "c_p" sa stanovujú maximálne do výšky limitných hodnôt „p“ určených v prílohe č. 3, časť A.1 a A.2 k nariadeniu vlády,

hodnotu "m", ktorá predstavuje prípustnú koncentráciu nameranú rozborom kvalifikovanej bodovej vzorky vypúšťanej splaškovej alebo komunálnej odpadovej vody. Hodnota „m“ je konštantná a automaticky sa povoľuje tak, ako je stanovená v prílohe č. 3, časť A.1. a A.2. k nariadeniu vlády. Nakoľko táto hodnota nemá technologický význam a je stanovená ako maximálna hranica, na základe ktorej je možné stanoviť okamžitý stav vypúšťania splaškových alebo komunálnych odpadových vôd (napr. pri kontrole súladu alebo nesúladu s rozhodnutím inšpekčným orgánom), orgán štátnej vodnej správy ju neznižuje a ani nestanovuje povinnosť sledovať túto hodnotu producentovi ako mu nestanovuje ani početnosť sledovania hodnôt „m“. Vzorky na stanovenie obidvoch hodnôt „p“ aj „m“ sa odoberajú v tom istom odbernom mieste.

(7) Pri vypúšťaní priemyselných odpadových vôd sa v povolení stanovujú prípustné hodnoty "c_p" maximálne do výšky hodnôt určených v prílohe č. 3, časť B k nariadeniu vlády. Orgán štátnej vodnej správy predovšetkým pre potreby kontrolnej činnosti môže stanoviť pre posudzované ukazovatele taktiež hodnoty „m“, ktoré sa viažu na odber tzv. kvalifikovanej bodovej vzorky vypúšťanej priemyselnej odpadovej vody. Pre hodnoty „m“ platí, že sú pre potreby operatívnej kontroly stanovené na vyššej úrovni než limitné hodnoty „p“ pre jednotlivé ukazovatele vypúšťaného znečistenia. Všeobecne je možné uviesť, že stanovenie hodnôt „m“ pre priemyselné odpadové vody sa môže pohybovať vzhľadom na jednotlivé posudzované ukazovatele na úrovni „m“ = (1,2 ÷ 2). „p“. Orgán štátnej vodnej správy stanovuje hodnoty „m“ v rozhodnutí odôvodní. Nakoľko táto hodnota nemá technologický význam a je stanovená ako maximálna hranica, na základe ktorej je možné stanoviť okamžitý stav vypúšťania priemyselných odpadových vôd (napr. pri kontrole súladu alebo nesúladu s rozhodnutím inšpekčným orgánom), orgán štátnej vodnej správy ju neznižuje a ani nestanovuje povinnosť sledovať túto hodnotu producentovi ako mu nestanovuje ani početnosť sledovania hodnôt „m“.

(8) Spôsob odberu zlievaných vzoriek a kvalifikovaných bodových vzoriek je uvedený v prílohe č. 5 k nariadeniu vlády.

(9) Orgán štátnej vodnej správy je pri vydávaní povolenia pre komunálne odpadové vody a splaškové odpadové vody povinný stanoviť také podmienky, aby bola dodržaná minimálna početnosť a spôsob odberu vzoriek vypúšťaných odpadových vôd alebo osobitných vôd pre

posúdenie súladu s hodnotami "p" určenými v povolení, ktoré definuje príloha č.5 k nariadeniu vlády.

(10) Pre vypúšťanie priemyselných odpadových vôd s obsahom obzvlášť škodlivých látok stanoví príslušný orgán štátnej vodnej správy v súlade s prílohou č. 7 časť A bod 8 k nariadeniu vlády povinnosť odoberať reprezentatívnu 24-hodinovú zlievanú vzorku každý deň počas celého roka.

(11) Početnosť odberu vzoriek pre vypúšťané priemyselné odpadové vody stanoví príslušný orgán štátnej vodnej správy tak, aby reprezentatívne charakterizovala režim vypúšťania odpadových vôd vo vzťahu k výrobnému procesu producenta, minimálne 6 krát za rok.

Čl. 7.

Povoľovanie vypúšťania odpadových vôd a osobitných vôd vo výnimočných prípadoch

(1) Na základe osobitného splnomocnenia § 36 ods. 9 vodného zákona orgán štátnej vodnej správy môže v mimoriadnych prípadoch upraviť podmienky vypúšťania odpadových vôd alebo osobitných vôd výnimočne nad rámec hodnôt ukazovateľov prípustného stupňa znečistenia vôd uvedených v prílohe č. 3 k nariadeniu vlády.

(2) Postup uvedený v ods. 1 je potrebné veľmi zodpovedne zvážiť a v maximálnej možnej miere podmieniť účinnými technickými opatreniami, ak odpadové vody obsahujú obzvlášť škodlivé látky (§ 39 ods. 2 písm. e, f a ods. 3 písm. b) vodného zákona).

(3) V prípadoch uvedených v ods. 1 a 2 postupuje orgán štátnej vodnej správy v súčinnosti so správcom vodohospodársky významných vodných tokov a so SIŽP. Podľa potreby takéto opatrenie vykoná po prerokovaní s dotknutými subjektami, pokiaľ to mimoriadnosť situácie nevyklučuje. Skúma predovšetkým možnosti a následky prerušenia vypúšťania odpadových vôd do doby odstránenia mimoriadneho stavu. Hodnotí vplyv nedostatočne čistených odpadových vôd na kvalitu vody v recipiente najmä vo vzťahu k všeobecnému používaniu vôd a ochrane podzemných a povrchových zdrojov pitnej vody.

(4) Platnosť opatrenia uvedeného v ods.1 musí byť obmedzená len na nevyhnutnú dobu.

Čl. 8.

Postup pri prehodnotení

Podľa § 77 ods. 8 zákona č. 184/2002 Z. z. bolo potrebné všetky prípady vypúšťania odpadových vôd oznámiť orgánom štátnej vodnej správy do 30. novembra 2002 v súvislosti s ich preskúmaním.

Orgán štátnej vodnej správy v tých prípadoch, v ktorých zistil, že vypúšťanie odpadových vôd je v súlade s požiadavkami zákona č. 184/2002 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon) a nariadenia vlády SR č. 491/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na kvalitu a kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a osobitných vôd, ponechal takéto povolenia v platnosti. Ak pri preskúmaní zistil, že nie sú v súlade s požiadavkami nových právnych predpisov (zákon č. 184/2002 Z. z.) vydal rozhodnutie, ktorým povolil ich ďalšie vypúšťanie

podľa skutočnej účinnosti čistenia s určením lehoty pre takéto vypúšťanie odpadových vôd. Táto lehota nemohla byť dlhšia ako ustanovoval zákon č. 184/2002 Z. z. v § 77 ods. 9. Po uplynutí lehoty povolenie vydané v rámci prehodnotenia stráca platnosť.

Producent odpadových vôd v prípade, že chce naďalej vypúšťať odpadové vody, musí podať žiadosť o vydanie nového povolenia. Orgán štátnej vodnej správy pri vydávaní nového povolenia postupuje podľa v súčasnosti platného zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a NV SR č. 296/2005 Z. z..

Producenti odpadových vôd, ktorí si nesplnili oznamovaciu povinnosť v zmysle § 77 ods. 8 zákona č. 184/2002 Z. z. v určenej lehote, dovtedy platné povolenia na vypúšťanie odpadových vôd alebo osobitných vôd zanikli a rozhodnutia tým stratili platnosť.

Vzhľadom na prechodné ustanovenie § 80 ods. 7 platného vodného zákona, treba postupovať podľa vyššie uvedených zásad.